

REPUBLIKA

LÓDŹ, SOBOTA, 31 SIERPNI 1935 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

№ 239

ZWŁOKI KRÓLOWEJ PRZYBYŁY DO BRUKSELI

Specjalny pociąg żałobny przywiózł je ze Szwajcarii do stolicy Belgji. — Olbrzymie tłumy publiczności defilują przed trumną, ustawioną w sali zamku królewskiego

Pogrzeb odbędzie się we wtorek

Fotografia króla Leopolda III z królową Astridą.

Zwłoki królowej złożono w tej samej sali, w której spoczywała trumna ze zwłokami króla Alberta.

Trumnę ustawiono na wysokim katafalku. Ciało królowej zostało zabalsamowane już w Lucernie. Cała sala jest zawieszona czarnym sukniem i kirem.

Obok trumny płonie 6 wielkich świeczników. Po obu stronach katafalku złożono białe lilje i białe róże. Czterech oficerów pełni straż honorową.

Po krótkiej defiladzie członków rządu i przedstawicieli władz uroczystość przewiezienia zwłok do pałacu królew-

skiego została zakończona. Król pozostał sam przy zwłokach swojej małżonki.

Bruxela, 30 sierpnia.

(PAT) Uroczysty pogrzeb królowej Astrid według decyzji, powziętej dziś przez radę ministrów, odbędzie się we wtorek dnia 3 września. Królowa będzie pochowana w krypcie królewskiej w Laeken pod Brukselą. Trumna ze zwłokami królowej przewieziona będzie na tym samym wozie żałobnym, który służył jako karawan przy pogrzebie królowej Marii Henryki, małżonki Leopolda II-go i samego króla Leopolda II-go.

Premjer van Zeeland jako osobisty przyjaciel króla wygłosi dziś o godz. 20 przez radio belgijskie przemówienie, poświęcone pamięci królowej.

Dziś popołudniu otwarty będzie dla publiczności dostęp do sali żałobnej na zamku, gdzie znajduje się katafalk ze zwłokami królowej.

Ojciec przynosi straszną wieść dzieciom

Król Albert osobiście poinformował dzieci o tragicznej śmierci matki

Bruxela, 30 sierpnia.

(PAT) Dzień dzisiejszy żywo przypominał te, które Belgja przeżywała przed półtora rokiem w chwili zgonu króla Alberta Pierwszego. Przed pałacem, mimo bezustannego deszczu, gromadziły się niezliczone tłumy publiczności, defilując przed katafalkiem, na

którym spoczywa trumna ze zwłokami królowej.

Król Leopold po konferencji z członkami rządu, udał się do swego pałacyku podmiejskiego, gdzie czekały nań dzieci. Król nie pozwolił nikomu mówić dzieciom o śmierci ich matki i obowiązek poinformowania dzieci wziął na siebie.

Książę Walji na pogrzebie

będzie reprezentował króla angielskiego

Londyn, 30 sierpnia.

(PAT) Na dworze angielskim zarządzono dwutygodniową żałobę po zgonie królowej Astrid.

Ks. Walji, bawiący obecnie w Cannes

weźmie prawdopodobnie udział w imieniu króla angielskiego w pogrzebie królowej Astrid.

Żadna oficjalna decyzja w tej sprawie jednakże dotychczas nie zapadła.

Głowy koronowane przybędą na pogrzeb

Prezydent Lebrun na czele delegacji francuskiej

Paryż, 30 sierpnia.

Z Brukseli donoszą: Stolica znajduje się w dalszym ciągu pod wrażeniem tragicznego zgonu królowej Astrid. Uroczystości pogrzebowe stana się wielką manifestacją ludności, która oragule wykazała swe przywiązanie do króla i dynastji.

Dziś oczekiwani są rodzice zmarłej królowej, książę Karol i księżna Ingeborg szwedzcy i jej siostry: następczyni tronu norweskiego Marta i księżna duńska Małgorzata wraz z mężami.

Szereg państw wyśle specjalne delegacje. Na czele delegacji francuskiej będzie stał prezydent Lebrun lub też premier Laval. Spodziewany jest przyjazd królowej holenderskiej Wilhelminy, wielkiej księżnej luksemburskiej

Charlotte'y, księcia Cyryla bułgarskiego i jednego z książąt włoskiej rodziny panującej.

Paryż, 30 sierpnia.

Cała prasa omawia w dalszym ciągu tragiczny zgon królowej belgijskiej Astrid. Dzienniki dają wprawdę gorącej sympatji dla Belgji i króla Leopolda. W ambasadzie belgijskiej włożone zostały księgi kondolencyjne, do których wpisują się liczne osobistości ze świata dyplomatycznego, politycznego i towarzyskiego.

W dniu pogrzebu królowej odbędzie się uroczyste nabożeństwo żałobne, które będzie celebrowane przez Nuncjusza Apostolskiego przy rządzie francuskim, mgr. Maglione.

Kondolencje socjalistów belgijskich

złożone królowi Leopoldowi

Bruxela, 30 sierpnia.

(PAT) Naczelny komitet belgijskiej partji socjalistycznej wystosował do króla depezę kondolencyjną. Jednocześnie naczelny komitet partji zawiadamia o odroczeniu zamierzonej manifestacji przeciwko wojnie.

Wóz królewski wydobyto z jeziora

Lucerna, 30 sierpnia.

(Pat) — Dzisiaj rano, około godz. 6-ej wydobyto po dłuższych wysiłkach automobil króla z jeziora.

Karoserja jest bardzo uszkodzona. — Cała prawa strona wozu jest zniszczona. Kierownica jest pogięta.

Trzytygodniowa żałoba w Rumunji

Bukareszt, 30 sierpnia.

(PAT) Spowoduje tragicznej śmierci królowej belgijskiej na dworze rumuńskim będzie obowiązywała trzytygodniowa żałoba.

Hołd kongresu sjonistycznego pamięci królowej Astrid

Lucerna, 30 sierpnia.

(PAT) Wczoraj wieczorem na kongresie sjonistycznym przewodniczący zgromadzenia wygłosił przemówienie, poświęcone pamięci królowej Astrid. Uczestnicy kongresu, którzy wysłuchali tego przemówienia stojąc wysłali na stępnie do rządu belgijskiego depezę z kondolencjami.

W dalszym ciągu obrad kongresu zajmował się sprawą kultury hebrajskiej w Palestynie i całym świecie żydowskim.

Tragicznie zmarła królowa Astrida z dziećmi.

wa
hn.
o
aria Szko
rozpoczn
50-4
KOK XII
CH
eńska
wej
214-27
codzienn
o rano
zechna
nie
e od 10 do
ZARZĄD
N66
ska 81)
ników na
h i krajo
ach redak
50-4
Buldog ma
awia Nr 1
wyższe
puszcy
może na
o g. 12
a 11, Zho
owanie
niemieck
uczają
ta i dipl
ara, konw
maczenia
a 79, front
IEGO, FR
nie udzie
konwers
a. Tel. 17
arsacji i
y naucza
z. 4-8 po
zedaz
żywana w
przedam
tracji Rep
oczesny
runkach,
otrkowski
ka
Melania
Czynny
Tel. w
iniane,
clagu
yższego
azania
el sa-
które
łozze-
zwrotu
enia.

Niema nadziei utrzymania pokoju

Taka jest opinia prasy angielskiej. — Transporty wojenne z Włoch do Afryki odpływają w pośpiesznym tempie

London, 30 sierpnia. „Times“ omawia konflikt włosko-abisyński. Dziennik podkreśla, że oświadczenie Mussoliniego nie służy dziełu pokoju, w każdym razie jest rzeczą pewną, że Włochy wezmą udział w sesji rady Ligi Narodów.

Sytuacja jest jasna. Mussolini dąży do wojny, lecz tem niemniej przedstawi swój punkt widzenia w Genewie. Liga Narodów będzie miała obowiązek wypowiedzenia się w zatargu włosko-abisyńskim. Sprawa sankcji jest zagadnieniem bardzo trudnym. Liga Narodów ma prawo powziąć sankcje przeciwko napastnikowi. Stanowisko Mussoliniego jest trudne do obronienia.

Oświadczenia szefa rządu włoskiego o Anglii są godne uwagi. „Times“ wskazuje na wielką ilość listów, które otrzymała redakcja dziennika. Listy te atakują stanowisko rządu angielskiego.

W końcu dziennik porusza sprawę protektoratu nad Abisynją, oraz ewentualnego podziału mandatów kolonialnych Wielkiej Brytanii jest gotowa uczynić propozycje, któreby uwzględniły uzasadnione postulaty Włoch. Korespondent paryski „Timesa“ zaznacza, że po oświadczeniu Mussoliniego w Bolzano nadzieje na pokojowe rozwiązanie konfliktu włosko - abisyńskiego spadły do zera.

Liczba optymistów w ciągu ostatnich 24 godzin skurczyła się do minimum. Korespondent dodaje, że francuskie koła polityczne zdają sobie obecnie sprawę z motywów stanowiska Wielkiej Brytanii.

London, 30 sierpnia.

(PAT) Z Aleksandrii donoszą, iż w ciągu ostatnich 48 godzin przez kanał Sueski przepłynęło przeszło 10.000 żołnierzy włoskich.

Rzym, 30 sierpnia.

(PAT) Jutro odpłynie z Neapolu parowiec „Umbria“ z transportem 4 tysiące ochotników, należących do dywizji „28 października“.

Dziś rano odpłynął statek „Inciana“, który zabrał na swym pokładzie dużą ilość samolotów, równocześnie na pokładzie odpłynęli lotnicy, mechanicy, oficerowie piechoty oraz sanitariuszki Czerwonego Krzyża. Wieczorem odpłynął statek „Atlantide“ z ładunkiem materiałów wojennych.

Okręt „San Luigi“ odpłynął z Tunisu, skąd zabierze do Massua żywność dla koni i mułów.

W dywizji ochotniczej „28 paździer-

nika“ zgłosili się w charakterze dobrośców dwaj 13-letni bliźniacy Antoni i Wincenty la Grua. Mussolini udzielił swej zgody na zgłoszenia ochotnicze braci - bliźniaków, którzy niebawem odpłyną do Afryki Wschodniej.

Stolica Abisynji w oczekiwaniu ataku lotniczego

Budowa schronów w pałacu cesarskim i na terenie koncesji niemieckiej. — Doskonały nastrój w armji

Paryż, 30 sierpnia.

(PAT) Agencja Hayasa donosi z Addis Abeby, że kierownicze osobistości Abisynji żywią coraz mniejsze nadzieje na możliwości pokojowego rozwiązania konfliktu włosko - abisyńskiego. Jakkolwiek ludność nazewną za chowuje spokój, ostatnia odezwa cesarza, zawierająca szereg zarządzeń na wypadek ataku lotniczego, wywołała pewne zaniepokojenie zwłaszcza wśród kobiet i starców. Mimo wszystko, nie oczekuje się tu nagłego ataku lotniczego, gdyż uważa się, że jedynym punk-

tem, który może być celem ataków lotniczych są wielkie i małe gubie (pałac cesarski), otoczone licznymi składami, stacją radiową i lotniskiem.

W pałacu cesarskim przystąpiono do urządzenia schronów lotniczych, armja północna, stacjonowana w okolicach górzystych została poważnie wzmocniona i liczy obecnie 300 do 400.000 ludzi.

Na terenie koncesji niemieckiej buduje się schron, w którym obywatele niemieccy mają ukryć się w razie niebezpieczeństwa.

Koła dobrze poinformowane twierdzą, że podróż Balbo do Parwza ma na celu wyjaśnienie pewnych zagadnień związanych z wyprawą do Afryki Wschodniej w dziedzinie handlowej.

W wojsku abisyńskim panuje doskonały nastrój, jednak zapas amunicji artyleryjskiej mogą wystarczyć ledwie na 3 dni ognia, biorąc za podstawę obliczeń zużycie amunicji artyleryjki nowoczesnej.

W rejonie Addis Abeby prowadzona w dalszym ciągu z zachowaniem dużej tajemnicy prace fortyfikacyjne. Armja w rejonach górskich na północ została poważnie wzmocniona, obok kopie się okopy oraz budowane są schrony z kamieni dla obrony przeciwko czołgom.

Zbudowano 18 małych fortów w okolicach Gerlogubi, aby umożliwić koncentrację wojsk. W rejonie Jijiga i Gerlogubi zostały wzmocnione.

London, 30 sierpnia.

Specjalny korespondent „Daily Telegraph“ donosi z Addis Abeby, iż cesarz Abisynji w ostatnich czasach miał się przeciwstawić skrajnym elementom ze swego otoczenia, które przemawiały za podjęciem niezależnej ofensywy przeciwko armji włoskiej. Cesarz wydał szereg zarządzeń dyscyplinarnych w stosunku do pewnej liczby młodych oficerów, nakazując im najściślejsze przestrzeganie swoich rozkazów, by uniknąć wszelkich prowokacji, która mogłaby dostarczyć Włochom za pretekst do inwazji.

Ochotnicy europejscy do armji abisyńskiej

nie są przyjmowani, powodu nieznamości języka abisyńskiego

London, 30 sierpnia.

(PAT) Poselstwo abisyńskie w Londynie ogłosiło oświadczenie, w którym stwierdza, że chociaż ocenia należyście liczne zgłoszenia europejskich do armji abisyńskiej, jednakże władze

abisyńskie nie mogą uwzględnić tych zgłoszeń powodu braku znajomości języka abisyńskiego u zgłaszających się. W ostatnich czasach do poselstwa wpłynęło zgórą 2.500 zgłoszeń.

Kolorowi żołnierze dezertują

z włoskich wojsk w Somali do Afryki

London, 30 sierpnia.

Prasa londyńska donosi, że dezercja wśród włoskich wojsk kolorowych w Erytrei i Somali nie tylko nie ustaje, lecz rośnie.

Ostatnio miało zbiec do Abisynji ok. 12.000 Somalijskich, tak, że obecnie liczba dezertorów wynosi już około 15 tysięcy. Wszyscy oni chcą walczyć przeciwko Włochom.

Grand-Kino **SHIRLEY TEMPLE** w filmie **Roześmiane oczy**

Teatr Rozmaitości **„Ararat“** Dziś 3 przedstawienia **„A Gedyle oif der Bube“**

Zdarzenia i ludzie

Walka o wodę i ziemię

Plantacje kawy i bawełny w Abisynji. — Jezioro Tsana jest najważniejszym punktem gospodarczo-politycznym

Addis Abeba, w sierpniu.

W rozwoju gospodarczym w Etyopji najważniejszą rolę odgrywa kawa i bawełna. Aby lepiej zrozumieć gospodarczą stronę zatargu włosko-etyopskiego, należy rzucić okiem na włoski import kawy i bawełny z Etyopji. W roku 1933 Włochy sprowadziły za 182 milionów lirów kawy i za przeszło 840 milionów lirów bawełny z Etyopji, co wynosiło około 13,5 procent ogólnego importu włoskiego.

Główny okręg uprawy etjopskiej kawy to — Kaffa na południowym zachodzie. Roślina kawa wymaga urodzajnego czarnoziemiu i ciepłego, równomiernego klimatu, a od czasu kwitnienia do początku dojrzewania — wiele deszczu. Wyżyny etjopskie całkowicie odpowiadają tym wymaganiom. Kawa ma tutaj idealny grunt, a w urodzajnych okolicach między Godzama a Kaifa, na wysokości 1800 metrów, roślina kawy rośnie nawet dziko. Tam gdzie się ją uprawia i starannie hoduje, produkty jej nie są gorsze o darabskich. Zecieżnie każda roślina w Etyopji dostarcza 750 gramów

kawy, tak samo jak w Brazylii. Dwa najlepsze gatunki — to kawa z Harraru i tak zwana kawa etjopska, przyczem najwięcej cenę się pierwszy gatunek ze względu na większe i równomierniejsze ziarna.

Uprawa kawy etjopskiej oczywiście w większej części powstała przy pomocy kapitałów zagranicznych. Największy udział ma brukselskie towarzystwo „Les plantations d'Abyssine“, które włożyło w to 30 milionów franków. Posiadłości tego towarzystwa ciągną się na przestrzeni tysięcy hektarów, żniwa w roku 1933 wynosiły 2500 cetnarów kawy.

Obok osadników zagranicznych, również i członkowie etjopskiej rodziny cesarskiej po większej części ulokowali swoje bogactwo w rodzimych plantacjach kawy.

Największy rynek kawy to — Harrar, który ma 50.000 mieszkańców. Sprzedaje się tam kawę przeważnie w workach ze skóry zwierzęcej. Zawartość każdego worka wynosi 60 kilogramów, — ciężar który może udźwignąć

jeden muł. Żniwa odbywają się w październiku, a rynek Harrar zaludniony jest wtedy kupującymi i sprzedającymi do końca stycznia. Nie jest to takie dziwne, jeżeli się bierze pod uwagę, że jeszcze trzy lata temu Etyopja eksportowała 200.000 cetnarów kawy, a jeszcze w przedostatnim roku a więc podczas kryzysu wywóz wynosił 135000 cetnarów.

Tak samo jak kawa, tak i bawełna ma ściśle ograniczone warunki rozwoju. Młoda roślina bawełny wymaga dużo wilgoci i wysokiej temperatury, podczas gdy w czasie żniw powinna raczej panować susza przy niezbyt silnych upałach. Uprawia się zatem bawełnę w okolicach tropikalnych, gdzie czas deszczów powtarza się zawsze o tej samej porze, lub też na brzegach tropikalnych pustyń, przyczem zaprowadza się sztuczny system nawodniania. Naogół Etyopja na wysokości przeszło 1000 i 1500 metrów świetnie nadaje się do uprawy bawełny. Najurodzajniejsze pola znajdują się w Gimie, gdzie uprawa rolno stoi stosunkowo dość wysoko. Narody rasy Galla używają bawełny do swych doskonałych krajowych tkanin, a prócz tego wiadomo, że już od XIV i XV wieku na południowym zachodzie Etyopji płacono daniny państwowe i podatki w bawełnie. Najlepszy grunt dla plantacji bawełny znajduje się w okolicach jeziora Tsana.

Europa już dawno zorientowała się, że produkcja bawełny w państwie Negusa zależy od dwóch rzeczy: od stopnia osiedlenia się białych, gdyż jest to ręk roboczych, oraz od kwestji nawodnienia. Często omawiano już problem jeziora Tsana, który całe bogactwo wód z etjopskich wyżyn sprowadza do Niebieskiego Nilu. Przez to powstają urodzajne wylewy Nilu; główne źródła rzeki bowiem otrzymują zawsze tę samą ilość deszczów równinowych.

Jezioro Tsana leży pośrodku brytyjskich interesów polityczno - gospodarczych w Afryce. Anglicy chcą Sudan przekształcić w głównego swego producenta bawełny. Ale Etyopja pragnęłaby wyczerzyć jezioro. Chciałaby wyczerzyć dla siebie. W tym celu potrzebują wódz Niebieskiego Nilu. Produkcja pół bawełny w Abisynji w stosunku do potrzeb ludności, jest coraz bardziej niewystarczająca. Trzeba więcej nawadniać pola.

Obawa, że uprawa wybrzeży jeziora Nilu, i przez to trudni nawodnienia plantacji bawełnianych Sudanu, doprowadzi do konfliktu z Egiptem. W tych czasach bardzo zaniepokoiła Anglię. Walka o wodę z jeziora Tsana między Anglią a Etyopją jest więc nie mniej, aniżeli walka o ziemię między Włochami a Etyopją.

Bosa armja „Króla Królów“

Rzym, w sierpniu 1935 r.

Z napięciem i z nietajonym niepokojem świat cały spogląda ku pograniczu abisyńskiemu... Wprawdzie różni dyplomaci europejscy niezgodni do żadnej jednoznacznej decyzji zabawiają siebie i całe świat zwykłą i lubianą w tych kołach (a Włochy są przecie czynnikiem decydującym!) — nikt nie ma najmniejszej wątpliwości co do tego, że z chwilą zakończenia się pory deszczowej t. zn. za kilka ledwie tygodni rozpocznie się pora wojny w Afryce.

Podczas gdy Italia nie ukrywa swych zamiarów, — przeciwnie, rozgłasza je na całym świecie w celach propagandowych, — i z wielką regularnością, co kilka dni ogłasza światu o mobilizacji wojsk dywizyj, o odjeździe coraz to nowych okrętów z wojskiem i sprzętem wojennym i t.p., wiadomości o przygotowaniu w obozie Negusa są nader skąpe. Cenniejsze są więc poniżej przytoczone szczegóły i cyfry pochodzące ze źródeł miarodajnych.

Mobilizacja wojsk abisyńskich postępuje naprzód w bardzo szybkim tempie. Według ostatnich doniesień cesarz Aile Negus może liczyć na armię składającą się z 750 tysięcy żołnierzy. Cyfra ta, nie ma może w porównaniu z liczebnością wojsk biorących udział w wojnie światowej, daje jednak obraz olbrzymiego wysiłku zbiorowego owego konglomeratu półdzikich szczepli zamieszkujących płaskowyżną etjopską a nie będącą nawet właściwie jednolitym „nacionem“ w europejskim tego wyrazu znaczeniu. Wysiłek o wyniku nieoczekiwanym i bardziej zdumiewającym niż wywołany mobilizacyjną Italią, która dotychczas postawiła na nogi milion żołnierzy, — to jedynie o 25 proc. więcej.

Jeżeli coś oznacza ta przewaga, jeżeli jest to dowód, że Mussolini rozpoczął mobilizację wojsk trzy miesiące wcześniej od Negusa, — że Włochy rozporządzają nowymi i niebywale sprawną organizacją wojskową, podczas gdy w Abisynji wypracowanej w nader prymitywny aparat administracyjny liczebność armii zależy od poszczególnych „r a s“ (przyjętych szczepli) a nadto koncentracja i przemieszczanie jest utrudniona przez brak odpowiednich środków transportu — a szczególnie przez długotrwałe i regularne lub bandy zbrojne ciągnące się do punktów zbiorczych potrzebujących przez dwa tygodnie aby przebyć 150 kilometrów. A Abisynja jest przecie nie tylko trzy razy większa od Polski...

Naturalnie, ani pod względem organizacji, ani pod względem uzbrojenia wojska Negusa nie będzie na poziomie jakiegokolwiek bądź armii europejskiej. Będzie to raczej zbiorowisko różnie uzbrojonych i różnie odzianych (lecz bez wyjątku bosych, bo do noszenia obuwia nie używają) wojowników, po większej części tylko pobieżnie wyszkolonych w nowoczesnej technice wojny. Do czasu „armia“ ta posiada 300 — 400 tysięcy karabinów, 200 armat, 350 karabinów maszynowych dużego i tyleż samo karabinów maszynowych małego kalibru. Wzrostem te ostatnie są najnowszej konstrukcji. Najgorzej jest z kwestją samolotów: było ich osiem, lecz dwa z nich zostały zdruzgotane ostatnio przy szkoleniu nowych pilotów; z pozostałych sześć samolotów tylko dwa są zupełnie sprawne: są to jednopłatowce firmy Junker dostarczone cesarzowi abisyńskiemu przez Niemcy. W Niemczech również zostały zamówione maski przeciwgazowe w liczbie 20 tysięcy i pierwszy transport zawierający 3 tysiące masek nadszedł już podobno w tych dniach.

Ale na tem nie kończą się przygotowania wojenne „króla królów“; w ciągu ostatnich kilku tygodni wszczęto na rozkaz jego intensywne prace nad wzmocnieniem istniejących i wznoszeniem nowych fortyfikacji wzdłuż granic Erytrei i Somali, a gdzie brak specjalnych urządzeń fortyfikacyjnych, ludność miejscowa wraz z wojskiem w gorączkowym pośpiechu tworzy rozgaleziony system okopów, zasieków, schronów podziemnych i wykopanych zasadzek, w które ma nacierać nieprzyjaciel.

Szczególnie niebezpieczna dla tanków, na których śmiercionośnym działaniu Włosi opierają swe nadzieje, są pułapki w formie głębokich jam wykopanych w terenie i pokrytych zrzecnie cienką warstwą darni. Te roboty ziemne wykonywane są obecnie na froncie północnym, na ważnych odcinkach rejonu Tigris, w pobliżu miejscowości Senafe i Adigrat oraz na kilku innych odcinkach pogranicza erytrejskiego.

Pozatem cesarz abisyński pojął doniosłość zagadnienia komunikacji dla obrony kraju i zainicjował szereg robót mających na celu jaknajszysze przeprowadzenie w kierunku granic dróg bitych zdolnych do jazdy jednostkami motorowymi. Podczas gdy Addis-Abeba wysyła się jeszcze broń i amunicję za pomocą karawan składających się z 200 do 300 mułów każda, na innych szlakach transport odbywa się już za pomocą aut ciężarowych: tak np. z Harraru do Gig-Giga wyrusza codziennie 40 ciężarówek, a z Gig-Giga do Ogaden — 100 ciężarówek. Na specjalną uwagę zasługuje fakt, że rząd abisyński przewidując ewentualną możliwość wysadzenia w powietrze mostów na linii kolejowej Addis-Abeba — Djibuti (notabene jest to jedyna istniejąca w Abisynji linja kolejowa!) wyasygnował 5 milionów franków na roboty mające zapewnić używalność linii nawet w

razie zniszczenia mostów.

Ciekawe szczegóły dotyczą planów strategicznych Negusa, które zresztą osłonięte są głęboką tajemnicą, tak że wiadomości, które przeniknęły z kół wtajemniczonych do opinii europejskiej nie możemy traktować jako absolutnie autentycznych. Otóż podobno, cesarz abisyński ma zamiar pozostawić na granicy północnej, gdzie bez wątpienia nastąpi pierwszy i główny włoski atak, tylko drobne kontyngenty wojska, któreby walką podjazdową utrudniały Włochom posuwanie się naprzód, lecz nie stawiały im zasadniczo oporu. W tym samym czasie większa część wojsk abisyńskich miałaby zaatakować niespodziewanie załogę włoską wschodniej kolonii Somali, zmieść ją pierwszym impetem i opanować całą kolonię a tem samem i wybrzeże oceanu, wybrzeże, do którego przybijają okręty japońskie wiozące amunicję, omijając niebezpieczną cieśninę Bab-el Mandeb. Jak widzimy — plan nieco fantastyczny, ale tem samem nie niemożliwy... Jakby nie było, pewnem jest, że Abisyńczycy uniknąć będą starcia decydującego w płaszczynie, gdyż łatwo mogłoby się ono skończyć bezprzykładną ich klęską, a zato nękać będą nieprzyzwyczajone do zabójczego klimatu i wycieńczone przez brak wody wojska włoskie ciągłymi potyczkami, w

których nowoczesna broń Włochów nie będzie mogła znaleźć należytego zastosowania.

Tymczasem ludność Abisynji, dotychczas zupełnie niejednoczna i dzieląca się na szczepy zazdrośnie strzegące swej niezależności, pod wpływem grożącej ingerencji z zewnątrz poczyną coraz bardziej konsolidować się politycznie. Do tego właśnie dąży całkiem świadomie Negus, o czem świadczy szereg wydaných przez niego ostatnio rozporządzeń. Nie lękając się niepopularności nałożył on także na całą bez wyjątku ludność specjalny podatek wojenny i komentując ten swój dekret rzekł w jednej ze swych mów: „Obrona niepodległości naszego kraju i niezależności jego od obcych państw musi zastąpić codzienną troskę o pożywienie i ubranie!“. Znamienny ten apel do ofiarności jaknajszerszych rzesz nie pozostał bez echa i wzbudził entuzjazm w całym kraju.

Będąc bezstronnym obserwatorem można być ciekawym, czy w zbliżającej się rozgrywce uznana ogólnie, waleczność Abisyńczyków i ich zapal bojowy będzie w stanie zrównoważyć poważne braki ich prymitywnej armii nieprzywykłej walczyć przeciw piekielnym maszynom śmiercionośnym, stworzonym przez technikę 20-go wieku.

Dr. Franciszek Wolman.

Eskadra brytyjska na Morzu Czerwonym Manewry 60 włoskich łodzi podwodnych w okolicach Malty. Anglicy wzmocniają obronę przeciwlotniczą na Malcie

Paryż, 30 sierpnia.

(PAT) Havas donosi z Rzymu, że krążą pogłoski, iż w odpowiedzi na wysłanie floty brytyjskiej na Morze Czerwone, część łodzi podwodnych włoskich otrzymała rozkazy wypłynięcia na morze. Urzędowo nie zaprzeczono tym pogłoskom, ani ich nie potwierdzono. Jak zwraca uwagę Havas ukrywanie tego rodzaju demonstracji, gdyby zamierzano ją wykonać, nie leżałoby w interesie Włoch.

Paryż, 30 sierpnia.

(PAT) Specjalny korespondent „Matina“, który był obecny na manewrach włoskich donosi:

Wczoraj wieczorem 60 łodzi podwodnych włoskich otrzymało rzekomo rozkaz przygotowania się do manewrów morskich, na które mają wyruszyć z portu Augusta (Sycylia prowincja Syrakuzy). Manewry odbędą się więc w pobliżu Malty.

Zdaje się, że nastąpiła również poważna koncentracja sił lotniczych przy brzegach Sycylii.

Dziennik tłumaczy te zarządzenia jako odpowiedź Rzymu na wysłanie okrętów wojennych brytyjskich na morze Czerwone.

Londyn, 30 sierpnia.

(PAT) „Daily Telegraph“ donosi: Okręt „Bellerophon“ w Portsmouth fa-

duje pośpiesznie działa i sprzęt dla wzmocnienia obrony przeciwlotniczej na Malcie. Broń i sprzęt ładuje piechota morska i artylerzyści.

Urlopy wojskowych na lotniskach Gosport i Lee zostały odwołane. Lotniskowce „Furious“ i „Courageous“ poza zwykłym ładunkiem 133 względnie 48 samolotów zostały załadowane dodatkowymi samolotami.

Madryt, 30 sierpnia.

(PAT) W porcie Tangeru zakotwiczyły się 4 krążowniki hiszpańskie. Pozostaną one tam do 4 września, poczem zastąpi je flotylla hiszpańska łodzi podwodnych.

Mussolini nad granicą austriacką Rozmowa ze strażnikami austriackimi.—Entuzjastyczne powitanie w Brennerze. — Koniec manewrów jesiennych

Rzym, 30 sierpnia.

Mussolini odbył dziś o godz. 2-ej w Bolzano naradę z podsekretarzami stanu, szefami sztabów marynarki wojennej i lotnictwa. Tematem narady były prawdopodobnie ewentualne trudności które powstać mogą w razie zastosowania sankcji.

Zostały omówione środki dla zapewnienia we wszelkich okolicznościach

łącności z Atryką.

Rzym, 30 sierpnia.

(PAT) W dniu 29 bm. Mussolini udał się z Bolzano do Brenneru, witany entuzjastycznie przez wojsko i ludność. Nad granicą żołnierze i faszysti rozpalili ogniska. Wsie i miasteczka, przez które przejeżdżał szef rządu w towarzystwie generalicji i sekretarza partii, udekorowano flagami oraz portretami Króla i

Mussoliniego. W Bressanone powitały Mussoliniego władze duchowne, wśród których obecny był m. in. biskup Triestu.

Po przybyciu nad granicę Mussolini zatrzymał się przy marmurowym włoskim orle granicznym i długo spoglądał na stronę austriacką, poczem polecił zbliżyć się austriackim strażnikom, z którymi chwile rozmawiał.

Uroczystość pobytu Mussoliniego nad granicą Brenneru zakończyła się podniesieniem sztandaru włoskiego przy dźwiękach tręb wojskowych, których echo długo rozbrzmiewało w dolinach alpejskich.

Rzym, 30 sierpnia.

(PAT) Wielkie manewry jesienne włoskie zostały zakończone wczoraj. Na odcinku Alp Bergamskich (na północ od Bergamo) wojska niebieskie kontynuowały natarcie na Valvesone, ale napotkały na stanowczy opór czerwonych, który spowodował załamanie się ranków atmosferycznych, ulewne, deszczu mgły i wichury, które paraliżowały ruchy rezerw niebieskich. Kierownictwo manewrów zarządziło zaprzestanie operacji.

Na odcinku Bolzano odbyła się konferencja 5-ej dywizji w strzbie Ronzone, gdzie rankiem 30 b. m. król przyjął wielką rewję.

Zmiany na stanowiskach wojewodów mają być dokonane we wrześniu

Warszawa, 30 sierpnia.

(B) Jedna z warszawskich agencji prasowych podaje niedająca się jeszcze sprawdzić wiadomość o zamierzonych jakoby w końcu września r. b. zmianach i przesunięciach na kilku stanowiskach wojewodów.

Zmiany te względnie przesunięcia nastąpią podobno na stanowisku wojewody poznańskiego, tarnopolskiego, pomorskiego i brzeskiego.

Izby Skarbowe mogą odraczać i rozkładać na raty zaległości daniny majątkowej i podatku majątkowego

Warszawa, 30 sierpnia.

(B) Ministerstwo skarbu wydało izbom skarbowym okólnik, zezwalający na odraczanie i rozkładanie na raty zaległości z tytułu nadzwyczajnej daniny majątkowej i podatku majątkowego. Ministerstwo skarbu zezwala izbom skarbowym na odraczanie spłat zaleg-

łości na okres 6 miesięcy bez względu na wysokość zaległości, na umarzenie zaległości do 1000 zł. w wypadku stwierdzenia nieściągalności tych zaległości, dalej zezwala na spłatę ratami bez ograniczeń zaległości do 50.000 zł. oraz na spłatę ratami w ciągu dwóch lat zaległości do 200.000 zł.

Trzy charakterystyczne głowy z Abisynji (z lewej ku prawej): tragarz, stary wojownik i nauczyciel w szkole ludowej.

Fragment manewrów czechosłowackich, na które, jak wiadomo, przybyły specjalne delegacje armii: sowieckiej, rumuńskiej i jugosłowiańskiej.

Kandydaci sejmowi Antoni T. Hejwowski

Kreśląc w dalszym ciągu sylwetki kandydatów na posłów z Łodzi, kolejno scharakteryzujemy p. Antoniego Tadeusza Hejwowskiego, kandydata na posła z okręgu 16.

Antoni Tadeusz Hejwowski urodził się w r. 1900. Od zarania swej młodości pracuje społecznie. Jest inicjatorem i twórcą samorządu szkolnego, w ramach którego prowadzona była praca samokształceniowa. W roku 1918 po ukończeniu szkoły wyjeżdża w łęczyckie, gdzie wstępuje do Polskiej Organizacji Wojskowej i pracuje na polu oświatowo-kulturalnym.

Po powrocie do Łodzi w r. 1919 bierze udział w pracach Związku Zawodowego Handlowców Polskich (podówczas Stowarzyszenia Handlowców Polskich), początkowo jako sekretarz kursów, a następnie sekretarz Stowarzyszenia, a od r. 1921 jest bez przerwy członkiem zarządu, pełniąc w nim różne funkcje.

Równoległe z pracą w Związku, organizuje i współdziała we wszelkiego rodzaju organach międzyzwiązkowych, oraz z ramienia związku bierze udział w szeregu ogólnych akcji społecznych. Przez szereg lat przewodniczył międzyzwiązkowej komisji pracowniczej. Brał czynny udział w tworzeniu i pracach Rady Okręgowej i Rady Naczelnej Centralnej Organizacji Pracowników Umysłowych, która przekształcona została następnie w Unję Pracowników Umysłowych. Od pierwszej chwili powstania instytucji sądów pracy jest jej kierownikiem, początkowo w sądzie grodzkim, a następnie w sądzie okręgowym.

Na wszystkich tych odcinkach pracy społecznej wykazał w ciągu swej szesnastoletniej działalności nieprzeciętny talent organizacyjny oraz wysokie poczucie obowiązku i odpowiedzialności.

W całej swej działalności był nieugiętym szermierzem potrzeb świata pracy jako całości, stał bowiem zawsze na stanowisku, że istnieje nierozdzielna łączność interesów pracowników fizycznych i umysłowych a temu pogłębieniu dawał wyraz w swych poczynaniach.

P. Hejwowskiego zastajemy w lokalu związku zawodowego handlowców polskich, w chwili gdy przegląda korespondencję związkową.

— W czasie walki wyborczej zajmują się pan temi sprawami? — pytam.

— Walka wyborcza? Właściwie nie można o niej mówić — odpowiada prezes Hejwowski. Walka — to synonim czegoś niszczonego, burzonego, podczas gdy obecna agitacja wyborcza jest twórczą, konstrukcyjną, stwarzającą wartości uświadomienia społecznego, budzącą poczucie obowiązku i praw. W tem właśnie zrozumieniu bierzemy czynny udział w akcji wyborczej.

— Czy pracowniczy komitet wyborczy popiera wyłącznie reprezentantów pracowników umysłowych?

— Oczywiście, że nie. Popieramy wszystkich kandydatów pracowniczych. Chcemy by Łódź, miasto olbrzymich wartości społecznych i jeszcze większych potrzeb, reprezentowali ludzie, którzy te wartości doceniają i te potrze-

Śmierć Henryka Barbusse'a

Znakomity pisarz francuski zmarł w Moskwie

Warszawa, 30 sierpnia. (PAT) W dniu dzisiejszym zmarł w Moskwie po dłuższej chorobie, słynny pisarz francuski Henri Barbusse.

Barbusse urodził się w roku 1873. Działalność literacką rozpoczął wydaniem powieści „Piekło”. Brał udział w wojnie światowej i był pierwszym pisarzem, który o wojnie tej wydał książkę. („Ogień” 1916 r.).

Książka ta, będąca zbiorem obrazów

odznaczających się niezwykle siłą realizmu, w odtwarzaniu grozy wojny, otrzymała nagrodę Goncourtów i rozślawiła imię Barbusse'a. Sławę swą zawdzięcza autor zarówno wartościom czysto literackim dzieła, jak i śmiałości jego antimilitarystycznego wystąpienia.

Barbusse był jednym z wodzów antymilitaryzmu.

W ostatnich latach Barbusse przeszedł do obozu komunistycznego.

Niemiecki krążownik w Gdańsku

składa wizytę władzom Wolnego Miasta

Gdańsk, 30 sierpnia. (PAT) Dziś o godz. 8.30 rano na re-de portu gdańskiego przybył pancernik niemiecki „Admiral Scheer”.

O godz. 9-ej na pokład pancernika udał się oficer komplementacyjny, stojącego w porcie gdańskim kontrtorpedowca „Wicher” — por. Borysiewicz.

W godzinach przedpołudniowych dowódca pancernika komandor Marschall złożył wizytę prezydentowi Senatowi Greiserowi, wysokiemu komisarzowi L.

N. Lesterowi, komisarzowi generalnemu R. P. min. Papee i prezydentowi rady portu Nederbrağtowi.

Gdańsk, 30 sierpnia

(PAT) „Der danziger Verposten” opisuje wizytę pancernika niemieckiego „Admiral Scheer” i wyraża niezadowolone spojrzenie przybycia kontrtorpedowca „Wicher” do Gdańska i złożenia wizyty, którą polski oficer komplementacyjny z „Wichra” złożył na niemieckim okręcie wojennym.

Samolot poruszany mięśniami ludzkimi

Pierwszy lot odbył się we Frankfurcie

(PAT) Z Frankfurtu n/M. donoszą: Na lotnisku tutejszym w dniu 29 b. m. o godz. 18.10 udał się pierwszy lot na samolocie poruszonym siłą mięśni ludzkich. Na skonstruowanym przez inżynierów Haeseler i Villingera i poruszonym śmigłem przy pomocy siły mięśni

aparacie, przebył pilot frankfurcki Dünnbeil przeszło 195 mtr. na wysokości 1 mtr.

Przy ponownym locie, podjętym dzień rano o godz. 7.45, przebyto 235 mtr. na wysokości 1 mtr.

Odezwa Związku Rabinów Rzplitej

wzywająca do wzięcia udziału w wyborach

Warszawa, 30 sierpnia. (PAT) Związek Rabinów Rzplitej ogłosił następującą odezwę:

Do braci w Izraelu w Polsce.

Jak wam wiadomo, wyznaczono w Polsce na niedzielę, 8 września b. r. wybory do Sejmu, zaś 15 września — do Senatu, na podstawie nowej Konstytucji i ordynacji wyborczej Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 1 p. 1 ustawy konstytucyjnej głosi, że państwo polskie jest wspólnym dobrem wszystkich obywateli. Art. 7 p. 2 ustawy konstytucyjnej stwierdza m. in., że przynależność do jakiegokolwiek wyznania nie może być powodem ograniczenia uprawnień obywatelskich.

My, żydzi, od wielu pokoleń i stuleci wierni obywatele polscy, obowiązani jesteśmy uczynić użytek z na-

szych praw i wybierać do ciał ustawodawczych uczciwych i zdolnych ludzi. Jest naszym obowiązkiem czynić to zgodnie z nakazami naszej Tory, aby spełnić słowa proroka: „I szukajcie pokoju miastu, do którego was przeprowadził, a módlcie się za nie do Pana, bo w Jego pokoju będzie i wam pokój”. (Jeremiasz, 29,7).

Dlatego też wzywamy wszystkich uprawnionych do głosowania żydów, aby we wspomnianych dniach wyżytkowali swe prawa wyborcze, co z pomocą boską przyczyni się do pomyślności ogółu Izraela w Polsce i dla całego państwa. Tak niechaj stanie się wola Boża.

Związek Rabinów Rzeczypospolitej Polskiej prezes rabin Mendel Alter, rabin gminy wvzn. żyd. w Pabianicach.

by odczuwają. To też posłami Łodzi muszą być ci, którzy o zaspokojenie tych potrzeb będą walczyć, rozumiając — w ramach ogólnopństwowych i ogólnospołecznych interesów.

— Zresztą, muszę podkreślić — dodaje prezes Hejwowski — że punkt ciężkości leży nie w przeprowadzeniu naszych reprezentantów. Walczymy o to, by świat pracy zrozumiał, że od jego świadomości, aktywności i poczucia obowiązku społecznego zależy wynik wyborów i by w zrozumieniu obowiąz-

ku wobec społeczeństwa i państwa poszedł ławą do urny wyborczej.

— Czy mógłby pan sprecyzować pańskie credo społeczne?

— Moim społecznym wyznaniem wiary jest szesnastoletnia praca społeczna. Nie mnie przysługuje prawo oceniania jej i kwalifikowania. Wybór mój na posła uważałbym tylko za wysunięcie mnie na nowy, odpowiedzialny posterunek społeczny. Tem odpowiedzialniejszy, że obarczony kapitałem zaufania świata pracy.

Oficerowie polscy wyjechali na manewry do Francji

Warszawa, 30 sierpnia.

(PAT) Onegdaj z dworca Głównego wyjechali do Francji gen. Malinowski, dowódca 17-ej dywizji piechoty oraz płk. dypl. Regulski, zastępca pierwszego wiceministra spraw wojskowych. Po parodniowym pobycie w Paryżu oficerowie polscy wyjadą w okolice Reims by uczestniczyć w rozgrywających się tam manewrach armii francuskiej.

Skazanie Niemców czeskich za chęć oderwania Opawy od Czech

Morawska Ostrawa, 30 sierpnia.

(PAT) Przed sądem w Opawie odbył się proces 9-ciu obywateli czeskich, oskarżonych o szerzenie agitacji za oderwaniem Śląska Opawskiego od Czech.

Oskarżonym wymierzono kary od 10 tygodni do 4 miesięcy więzienia.

Samobójstwo kupca czeskiego w hotelu w Krakowie

Kraków, 30 sierpnia.

(PAT) W jednym z hoteli krakowskich popełnił samobójstwo przez zażycie większej dawki weronalu Ryszard Kwirchheimer, bankier, obywatel czechosłowacki, który przybył do Krakowa na kilka dni w sprawach handlowych. Powodem samobójstwa była niechęć do życia.

Niepokój w Portugalii Spodziewane są aresztowania

Lizbona, 30 sierpnia.

(PAT) W kołach politycznych oczekują w najbliższych dniach pewnej liczebnej przewyższenia aresztowań. Będą one miały na celu uspokojenie zresztą dość powierzchownego wzburzenia, które jednakże nie zagraża w niczem rządowi.

Wycieczka do Paryża 480 zł.
" do Wiednia 95 zł.
" do Pragi 98 zł.

ULGOWE PASZPORTY
do Czechosłowacji, Austrii, Belgii, Estonii, Łotwy i Węgier
Wycieczki indywidualne i zbiorowe
we do PALESTYNY.

Informacje i zapisy „ORBIS”,
Piotrkowska 18 i 65.
Telefon 249-33 i 101-01

Sierpień	Dzis Rajmunda W.
31	Jutro Idzłego Op. Bl.
Sobota	—
Wschód słońca	4.44
Zachód słońca	18.29
Wschód księżycy	07.49
Zachód księżycy	19.03
Długość dnia	13.45
Ubyło dnia	2.56

Wiadomości z miasta

Rada Łódzka, w porozumieniu z dyrektorem Radia wprowadziła bardzo celową i nową dotychczas wzwania do zapłacenia należności za abonament radjowy wysyłano tylko na początku każdego miesiąca. Nieopłacenie w tym czasie powodowało, iż poczta przesyłała urzędowy skarbowski sprawę do wywołania opłat.

Biuro pocztowe dwukrotnie będzie doręczało listy — na początku i w końcu każdego miesiąca. Dopiero w razie nieuiszczenia opłat w tym terminie, sprawa przekazana będzie do sądu.

Wydział budownictwa przystąpił do budowy gmachu szkolnego w Łodzi, na Chojnach. Budowa będzie nowoczesnie urządzone. Budowa prowadzona będzie aż do czasu kiedy warunki atmosferyczne na to pozwolą, wykończona i oddana do użytku, nastąpi w przyszłym roku.

Rada miejska w Łodzi postanowiła przedłużyć zeromskiego. W tym celu zakupiona została działka gruntu, położona przy ul. Jeneńskiej, a znajdująca się w rękach prywatnych. W miejsce tej nastąpi przebiecie ulicy Zeromskiego.

Przebiecie ulicy Zeromskiego

W najbliższym czasie zostaną roboty przy budowie gmachu biblioteki publicznej im. Marszałka Piłsudskiego w Łodzi.

Przebiecie ulicy Zeromskiego

W najbliższym czasie zostaną roboty przy budowie gmachu biblioteki publicznej im. Marszałka Piłsudskiego w Łodzi.

Przebiecie ulicy Zeromskiego

W najbliższym czasie zostaną roboty przy budowie gmachu biblioteki publicznej im. Marszałka Piłsudskiego w Łodzi.

Przebiecie ulicy Zeromskiego

W najbliższym czasie zostaną roboty przy budowie gmachu biblioteki publicznej im. Marszałka Piłsudskiego w Łodzi.

Przebiecie ulicy Zeromskiego

W najbliższym czasie zostaną roboty przy budowie gmachu biblioteki publicznej im. Marszałka Piłsudskiego w Łodzi.

Obywatele do urn wyborczych!

J. E. ksiądz biskup Jasiński ogłosił list pasterski, wzywając wiernych do udziału w wyborach i podkreślając wagę aktu wyborczego

W dniu wczorajszym J. E. Ks. Biskup Włodzimierz Jasiński, Ordynariusz Diecezji Łódzkiej wystosował list pasterski do Duchowieństwa w sprawie wyborów do sejmiku. W liście tym Ks. Biskup Ordynariusz podkreśla wielką wagę aktu wyborczego dla państwa i zwraca uwagę na konieczność uświadomienia obywateli o wzięciu udziału w wyborach. Każdy winien w tej dziedzinie, według swojej najlepszej woli i w zgodzie ze sumieniem własnym współdziałać z aktem wyborczym.

Równocześnie, ponieważ wybory do sejmiku wyznaczone są na dzień 8 września, J. E. Ks. Biskup Włodzimierz Jasiński prosi duchowieństwo, by nabożeństwa niedzielne odprawione zostały o godzinie 9 rano we wszystkich kościołach diecezji, a to celem umożliwienia później wiernym

WZIECIE UDZIAŁU W AKCIE WYBORCZYM.

Tam zaś, gdzie przypadają odpusty na ten dzień, aby nabożeństwa pro populo odprawiono w następną niedzielę.

Zainteresowanie wyborami wzrasta coraz bardziej, na co wpływa żywa akcja, prowadzona przez wszystkie niemieckie organizacje zawodowe i społeczne na terenie Łodzi, które z jednej strony

uświadamiają obywateli o doniosłości aktu wyborczego i konieczności TŁUMNEGO ZAMANIFESTOWANIA w dniu 8 września swych uczuć obywatelskich, a z drugiej strony agitują na rzecz poszczególnych kandydatów na posłów w każdym okręgu.

Towarzystwo przyjaciół Bałut odbyło zebranie przedwyborcze, na którym przyjęto następującą rezolucję:

„Towarzystwo przyjaciół przedmieścia Bałuty, doceniając zasługi p. Józefa Trawkowskiego, założyciela i przewodniczącego towarzystwa, uznając jego bezinteresowną i wielce owocną działalność dla dobra wszystkich mieszkańców Bałut, postanowiło na zebraniu ogólnym usilnie popierać kandydaturę poselską do sejmiku w okręgu 15 p. Józefa Trawkowskiego.“

W dniu 3 września o godzinie 19-ej odbędzie się w lokalu przy ul. Sienkiewicza 23 — Moniuszki 11, zebranie przedwyborcze dla członków Związku Peowiaków.

Komitet wyborczy zablokowanych organizacji kobiecych w Łodzi zaprasza wszystkie łodzianki na informacyjny wiec kobiecy, który odbędzie się w nie-

dziele 1 września o godz. 12-ej w sali straży pożarnej przy ul. 11 Listopada 4. Kartę wstępu otrzymać można w lokalu komitetu wyborczego zblokowanych organizacji kobiecych przy ulicy Moniuszki 5.

Związek Żydów uczestników walk o niepodległość Polski, na zgromadzeniu w dniu wczorajszym jednomyślnie uchwalił przyjąć

NAJCZYNIEJSZY UDZIAŁ W AKCJI WYBORCZEJ

do sejmiku i senatu i rozwinąć jaknajenergiczniejszą agitację wśród ludności żydowskiej naszego miasta za najliczniejszym udziałem w głosowaniu.

W związku z wyborami do sejmiku zarząd Legji Inwalidów Wojennych Wojsk Polskich im. gen. Sowińskiego wzywa wszystkich członków do przybycia na zebranie informacyjno - yborcze, w dn. 1 września o 10 rano przy ul. Narutowicza 32.

Staraniem cechu piekarzy w dniu 28 bm. odbyło się w sali przy ul. Podleśnej 1 informacyjne zebranie przedwyborcze. Po referacie i dyskusji zebrani przyjęli jednomyślnie następującą uchwałę:

„Wszyscy rzemieślnicy zjawiają się w dniu 8 września przed urną wyborczą“.

W dniu 27 bm. odbyło się specjalne posiedzenie zarządu stowarzyszenia kupców surowców i półfabrykatów włókienniczych w Łodzi, poświęcone wyborom do sejmiku. Po referacie i dyskusji, uchwalono jednomyślnie, by wszyscy członkowie stowarzyszenia wypełnili swój obowiązek obywatelski i wzięli gremjalny udział w głosowaniu wyborczym w dniu 8 września br.

Udział w strejku bez podłoża ekonomicznego

Warszawa, 30 sierpnia. (B) Sąd Najwyższy wydał doniosłe dla świata robotniczego orzeczenie. Sąd Najwyższy, rozpatrując jedną ze spraw o wypowiedzenie umowy o pracę za branie przez robotnika udziału w strejku, orzekł, że wzięcie przez robotnika udziału w strejku nie mającym charakteru ekonomicznego — stanowi podstawę do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia. W ten sposób Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, iż strejk o podłożu ekonomicznym nie daje powodów do zerwania umowy z robotnikiem — względnie pracownikiem.

Zmiany w umundurowaniu wojska

Oficerowie i podoficerowie nosić będą latem peleryny sukienne. — Płaszcz jednorzędowy zamiast dwurzędowego dla oficerów

Z kół oficjalnych, zbliżonych do ministerstwa spraw wojskowych, dowiadujemy się o bardzo interesujących zmianach w umundurowaniu wojska, jakie mają nastąpić już w najbliższym czasie.

Przedewszystkiem oficcerski płaszcz dwurzędowy zastąpiony zostanie płaszczem sukienym jednorzędowym, tego samego typu, co płaszcze szeregowców. Równocześnie zniesione zostaną noszone przez oficerów najomniejszych odmian i odcieni płaszcze letnie, gabardynowe, a na ich miejsce, jako letnie okrycie wyjściowe, wprowadzone będą, dla oficerów i starszych stoni pod oficerów, peleryny sukienne.

Dla ochrony przed deszczem w czasie służby otrzymają oficerowie i starsi stopniem podoficerowie prawo noszenia peleryn przeciwdeszczowych.

Usunięta zostanie również dowol-

ność w noszeniu różnych odmian czapki - rogatywki. Krój czapki otrzyma wykład estetyczny, zaś denko zostanie usztywnione, wobec czego nie będzie można dowolnie je zaginać i załamywać.

W kurtce oficcerskiej polowej zająd tego rodzaju zmiany, iż będzie ona miała z tyłu dwa boczne rozcięcia. Środkowe rozcięcia odpadnie. Kieszenie nie będą naszywane nazewnierz, lecz wszystkie wewnątrz.

Dalej, zmiany wprowadzone zostaną do odznak. Wszystkie części haftowane (orzelki, oznaki stopni, inicjały na naramiennikach, wężyki i t. d.) oraz sznury naramienne i srebrne galony na czapkach, będą oksydowane, a nie jak obecnie, jasne. Zamiast temblaków z nici srebrnych przy szablach, ustanowione zostaną temblaki metalowe oksydowane.

Bardzo ważną zmianę wprowadza

się do noszenia pasa t. zw. koalicyjnego. Poza służbą, a nawet w służbie, w wypadkach, gdy oficerowie nie będą przy szabli lub pistolecie, będą oni nosili tylko główny pas oficcerski. Odpadnie zatem noszenie paska poprzecznego, przez ramię i piersi, który potrzebny będzie tylko w służbie, przy noszeniu szabli.

I wreszcie oficerowie i podoficerowie zawodowi służb (intendentura, uzbrojenie i t. d.) otrzymają spodnie oiemne, wieczorowe z lampasami, takie, jakie mają już oficerowie broni.

Bardzo ważnym szczegółem jest, iż zmiany powyższe będą obowiązywały natychmiast po ich wprowadzeniu, to znaczy nie będzie można donaszać starych rzeczy, lecz trzeba je będzie natychmiast przerobić, by w ten sposób wygląd całej armii był jednolity.

Na froncie robotniczym

Echa strajku w fabryce L. Keniga

W końcu maja br. w fabryce sznurówadeł Leona Keniga przy ul. Wilczej nr. 2 wybuchł strejk robotników na tle obniżania płac poniżej ustalonych tariff.

Strejk trwał kilka dni. W międzyczasie prowadzono pertraktacje pomiędzy robotnikami a dyrekcją firmy, w wyniku których uzyskano w dniu 3-go czerwca częściowe porozumienie. Ponieważ jeszcze nie wszystkie sporne sprawy zostały omówione — robotnicy narazie do pracy nie przystąpili.

Wylamała się spod uchwały tylko jedna robotnica Jadwiga Rakowska. Gdy jednak przyszła do fabryki, została pobita przez trzech członków komitetu strajkowego, Bączkowskiego, Tajmana i Masłowskiego.

Pociągnięto ich do odpowiedzialności i wczoraj zasiedli oni na ławie oskarżonych sądu okręgowego w Łodzi. Wszyscy trzej skazani zostali na 6 miesięcy więzienia.

Tragiczna śmierć niemowlęcia

Niezwykłe tragiczny wypadek zaszły się wczoraj w domu przy ul. Kątnej 14. Lokatorka tego domu wyprowadziła 3-miesięczne dziecko w wózku na spacer. Na podwórzu w tym momencie bawiła się gromada chłopców.

W pewnej chwili jeden z nich kopnął piłkę nożną dość wysoko. Piłka spadła do wózka, trafiając niemowlę w głowę. Czaszka dziecka była jeszcze bardzo słaba i miękka to też nastąpiło załamanie.

W stanie agonjalnym przewieziono dziecko do szpitala Anny Marji.

Dyżury aptek

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: — M. Kasperkiewicza — Zgierska 54, Suka, J. Sitkiewicz — Kopernika 26, J. Zundelawicz — ul. Piotrkowska 29, S. Bojarski i W. Szat — Przejazd nr. 19, M. Lipiec — Piotrkowska 193, A. Rychter i B. Łoboda — 11 Listopada 86.

INAUGURACJA NOWEGO SEZONU W TEATRZE MIEJSKIM.

Jutro — w niedzielę o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się w odnowionym gmachu Teatru Miejskiego uroczysta inauguracja nowego sezonu.

Dana będzie 5-aktowa sztuka Henryka Ibsena „Wróg ludu”, której tendencje dziś, w chwili przebudowy ustroju parlamentarnego w Polsce nabierają szczególnej aktualności. Widowisko uświetni znakomity gość naszej sceny Karol Adwentowicz. Na premierę prócz przedstawicieli elity kulturalnej i towarzyskiej Łodzi przybędzie szereg gości ze stolicy. Reszta biletów do nabycia w Kasie teatru czynnej dziś od godz. 11-jej do 3-jej i od 5-jej do 8-jej a w niedzielę od godz. 11 rano bez przerwy.

OSTATNI WYSTĘP KAZIMIERZA SZUBERTA W TEATRZE LETNIM.

Dziś w sobotę w związku z zakończeniem sezonu letniego powtórzona zostanie po raz ostatni wyborna farsa „Król włamywaczy”. Będzie to równocześnie pożegnalne przedstawienie Kazimierza Szuberta, który zaangażowany do teatru krakowskiego bezapelacyjnie opuszcza już Łódź.

Początek o godz. 9-jej wieczorem.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Jak było do przewidzenia gościnne występy teatru „Ararat” wzbudziły olbrzymie zainteresowanie. Łódź już dawno nie widziała tak wspólnego programu jak „A gedyle off der bube”. Dziś 3 przedstawienia: o godz. 4-jej po południu, 7.15 i 9.30 wiecz.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEGO POLSKIEGO RADJA.

SOBOTA, 31 sierpnia 1935 r.

- 6.30-6.33: Pieśń „Kiedy ranna wstają zozie”. 6.33-6.36: Pobudka do gimnastyki. 6.36-6.50: Gimnastyka. 6.50-7.20: Muzyka z płyt. 7.20-7.30: Dziennik poranny. 7.30-7.35: Pogadanka sportowo-turystyczna. 7.35-8.20: Muzyka z płyt. 8.20-8.25: Odczyt programu na dzień bieżący. 8.25-8.30: Wskazówki praktyczne. 8.30-11.57: Przerwa. 11.57-12.03: Sygnał czasu z Waiszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03-12.05: Wiadomości meteorologiczne. 12.05-12.15: Dziennik pol. 12.15-13.00: Koncert muzyki z płyt. 13.00-13.05: Chwilka dla kobiet. 13.05-13.30: Fantazje operowe — płyty. 13.30-14.30: Muzyka lekka i taneczna — płyty. 14.30-15.15: Nowości z płyt. 15.15-15.25: Przegląd giełdowy. 15.25-15.30: „Nasz handel morski”. 15.30-16.00: Teatr Wyobraźni nadaje słuchowski dla dzieci p. t. „Wszyscy się prześladała”. 16.00-16.15: Skrzynka techniczna — korespondencje-błęta, omówi i porad technicznych udzieli red. Wacław Frenkiel. 16.15-16.35: Pieśni w wykonaniu Edmunda Płotńskiego. 16.35-16.50: Polskie tańce ludowe — układ i wyk. Karola Hławiczki (fortepian). 16.50-17.00: Codzienny odcinek prozy: — Fragment z noweli „Grabinka” Stefana Godlewskiego. 17.00-18.00: Dla naszych letników i uzdrowisk — koncert w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota. 18.00-18.10: Poradnik sportowy. 18.10-18.15: Minuta poezji: wiersz Konstantego Gałczyńskiego. 18.15-18.30: Cała Polska śpiewa — koncert chóru męskiego „Dzwon” pod dyr. Zygmunta Moczyskiego (tr. z Torunia). 18.30-18.40: Przegląd wydawnictw — omówi prof. Henryk Mościcki. 18.40-18.45: „Życie artystyczne i kulturalne”. 18.45-19.05: Karłowicz: Rapsodia litewska — płyty. 19.05-19.15: Zapowiedź programu na dzień następny. 19.15-19.30: Koncert reklamowy. 19.30-19.50: „Nasze pieśni” — w wyk. Heleny Zboińskiej - Ruskowskiej (sopran). 19.50-20.00: Pogadanka aktualna. 20.00-20.45: Koncert w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota. 20.45-20.55: Dziennik wieczorny. 20.55-21.00: Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski. 21.00-21.30: Audycja dla Polaków zagranicą — „Powrót do szkół”. 21.30-22.00: „Świat duchów w przyrodzie” — koncert w wykonaniu orkiestry P. R. pod dyr. Olgierda Staszyskiego. 22.00-22.02: Wiadomości sportowe ogólne. 22.02-22.03: Wiadomości sportowe ze Lwowa. 22.03-22.04: Wiadomości sportowe z Katowic. 22.04-22.05: Wiadomości sportowe z Poznania. 22.05-22.06: Wiadomości sportowe z Torunia. 22.06-22.10: Wiadom. sportowe lokalne. 22.10-22.30: Rezerwa. 22.30-23.00: Koncert w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdz. Górzyskiego. 23.00-23.05: Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej. 23.05-23.30: D. c. koncertu w wykonaniu Małej Orkiestry P. R.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

- 20.00. ANGLJA (Nat. Progr.). Koncert symf. — Dyr. Wood. 20.00. BRUKSELA FRANC. „La Vita breve” — dramat muz. de Falla. 26.00. OSLO. Koncert radfoork. 20.10. WROCLAW. Wesole melodie. 20.10. KOLONJA. Wielki wesoly wieczór. 20.10. BUDAPESZT „Baron cygański”, operetka Jana Straussa (transm. z teatru). 20.10. MONACHJUM. Wielki wesoly wieczór. 20.10. HAMBURG. „Dokoła katedry św. Stefa-na”, wieczór melodyj wiedeńskich. 20.20. KOPENHAGA. Koncert radfoorkiestry. 20.30. PARIS P. T. T. Koncert symfoniczny.

z suteryny do własnego domu

Nowa dzielnica robotnicza w Łodzi

Rząd czystych i ładnych domków na drodze do Łagiewnik. — Niezwykle pożyteczna akcja

W ubiegłym roku, kiedy zwłaszcza w dzielnicach robotniczych czduwano brak tanich i zdrowych mieszkań, powołano do życia towarzystwo osiedli robotniczych (T. O. R.), którego celem była budowa domów i osiedli dla osób niezamożnych oraz sprzedaż i eksploatacja tych domów. Towarzystwo uzyskało od razu poważne kredyty na rozpoczęcie budowy domów, ponieważ głównymi udziałowcami zostali Bank Gospodarstwa Krajowego i Fundusz Pracy. I — jeśli o Łódź chodzi — na Chojnach i Mani rozplanowano pierwsze działki, oznaczono parcele i przystąpiono do budowy.

Budowa tych domków posuwała się naprzód w bardzo szybkim tempie. Już dziś cały ich szereg jest wykonany. I obecnie właśnie stwierdzić można, że to jest właściwe

społeczne budownictwo

w przeciwieństwie do kolonii mieszkaniowej na Polesiu Konstantynowskim, która była budowana tak drogo, że aczkolwiek przeznaczona dla robotników, zupełnie dla tej warstwy ludności nie była dostępna.

Domki budowane przez T. O. R. przeznaczone są wyłącznie dla pracowników umysłowych, robotników i rzemieślników, których zarobki miesięczne nie przekraczają 250 złotych. Siłą rzeczy domki musiały być tak budowane, aby ta warstwa ludności mogła w nich zamieszkać. I tak się też stało. Obecnie, w

miarę powiększania się kolonii, będzie można dokonać niemal rewolucyjnych przeobrażeń w dzielnicach robotniczych. Będzie można ludzi mało zarobkujących wydoszcznić w ciemnych, wilgotnych suteryn, lub poddaszy, będzie można skasować takie dziwolągi, jak zamieszkiwanie 3-4 rodzin w jednej izbie. Robotnicy, rzemieślnicy i pracownicy umysłowi, niewiele zarobkujący, którzy mieszkają obecnie w urągających wszelkim pojęciom o higienie mieszkaniach, będą mogli otrzymać

mieszkania suche, jasne

i aczkolwiek tanie — zbudowane z wszelkim możliwym, pod względem urządzeń, komfortem.

Jedziemy na Manię obejrzyć pierwsze w Łodzi domy robotnicze. Nazwanie drogi, przez którą przejeżdżamy, ulicą, jest zresztą zbyt dużym dla niej zaszczytem. Nie posiada bowiem ani uregulowanych jezdni, ani chodników. Ale w bieżącym roku zmienić się to ma radykalnie.

Wzdłuż drogi, prowadzącej do Łagiewnik, ciągnie się rząd małych domków. Wyglądają one bardzo ładnie i estetycznie. Sprawę szczupłości miejsca rozwiązano w ten sposób, że każdy domek składa się z dwóch zupełnie niezależnych mieszkań o zupełnie oddzielnych wejściach, przyczem wejścia te tworzą coś w rodzaju przybudówki, będącej w gruncie rzeczy przedsiönkiem lub przedpokojem.

Pierwsze pytanie, jakie zadajemy, dlaczego domki są parterowe. Czy nie lepiej kulowałoby się lepiej budowanie domów blokowych? Okazuje się, że nie. Albowiem w parterowych domkach można stosować tańsze ściany, co w dużym stopniu wpływa na potaniecie budowy, a nadto, łatwiej jest doprowadzić do tego, by rodzina mogła

kupić sobie taki domek na własność

decydując się na płacenie rat do Banku Gospodarstwa Krajowego.

Domki, jak już wspomnieliśmy, przeznaczone są wyłącznie dla robotników i pracowników umysłowych i rzemieślników, których zarobki nie przekraczają 250 zł. Przeciętne komorne za mieszkanie składające się z dużej izby, kuchni, małego pokoiku i przedpokojem wynosi ma zaledwie 20 złotych.

W tych warunkach oczywiście można mówić o budownictwie społecznym. Robotnik, który zarabiał do 200 złotych miesięcznie, może opłacić komorne wysokości 20 złotych i dlatego też może wyprowadzić się

z cuchnących nor

naszych przedmieść do czystych i ładnych izb mieszkalnych. A to jest właśnie głównym celem T. O. R. — stworzenie takich warunków mieszkaniowych w budowanych przez się koloniach, by spełniły one wielką rolę społeczną: zwolnily mieszkańcom z kulturystycznych i higienicznych warunkach. Jak paląca jest ta sprawa, jak ważne zadanie, przekonac się można po oglądnięciu choćby kilku mieszkań na Chojnach lub na Chojnach. A w takich warunkach nie ruderach mieszka 90 proc. robotników łódzkich.

Kolonie T. O. R. wzrastać będą w roku. I niewątpliwie odebrają coraz większą rolę w akcji dostarczania niezamierzonym warstwom ludności odpowiednich mieszkań. W Łodzi, w mieście grubej jest to sprawa niewymownie pilna.

W niedzielę, dnia 1 września b. r. w pierwszą, bolesną rocznicę zgonu naszej jedyniej, ubóstwiającej niezapomnianej córeczki, mojej siostrzyczki b. p. Bronusi Goldkornówny odbędzie się o godz. 12-tej w południe na cmentarzu żydowskim nabożeństwo żałobne i poświęcenie pomnika, na które zapraszają RODZICE I BRAT.

Rozneglizowana para w pociągu

Sąd skazał pasażera i pasażerkę za obrazę moralności

Sprawa, która znalazła się wczoraj na wokandy Sąd Najwyższego, jest wręcz niezwykłą. Chodziło mianowicie o rozstrzygnięcie, czy w pociągu mogą dziać się rzeczy, zazwyczaj określone, jako obraza moralności publicznej.

Działo się to w pociągu pośpiesznym Kraków — Łódź w odosobnionym przedziale drugiej klasy, w którym siedziało tylko dwóch pasażerów — pan Tadeusz P. urzędnik prywatny oraz pani Karolina S.

Wedle utartych zwyczajów pan P. zapytał początkowo, czy może zapalić, potem zaproponował uchwlenie okna, a po upływie pół godziny był już ze swą współtowarzyszka podróżą w najlepszej komitywie. I w pewnej chwili, niewiele się namyślając, zasunął firanki w oknach od strony korytarza, oświadczył pan P.

Konduktor, który w kilka chwil później przechodził po korytarzu, usłyszał jakieś podejrzane szmery, dochodzące z przedziału. Zajął więc przez szparkę, a to co ujrzał nakazało mu natychmiast otworzyć drzwi kluczem służbowym i wkroczyć do przedziału. Zastał obojga pasażerów bardzo różneg-

liżowanych. Wyjaśnił im więc, że kolej to nie umeblowane pokoje. A na najbliższej stacji wezwał policjanta, który sporządził protokół o obrazę moralności publicznej.

Sprawa powędrowała do sądu, gdzie pan P. skazany został na 200 zł. grzywny, a pani S. — na 100 zł. grzywny. Skazani apelowali i oto po różnych kolejach proces przeszedł do Sądu Najwyższego.

Na rozprawie wczorajszej obrona forsowała tezę, iż obraza moralności publicznej nie może nastąpić przy zamkniętych drzwiach, gdyż nieodzownym składnikiem tego przestępstwa musi być publiczny charakter miejsca jego popełnienia. Zamknięty zaś przedział nie jest miejscem publicznym, skoro wolno w nim rozneglizować się uprz. do spania.

Sąd Najwyższy stanął jednak na innym stanowisku i orzekł, że pociąg w ruchu jest miejscem publicznym, zawiązując wyrok poprzednich instancji. W uzasadnieniu sąd podał, że skoro pasażer może się spodziewać każdej chwili wejścia innej osoby, to nie może czuć się, jak u siebie w syplalni.

Symulował samobójstwo chcąc wywołać... żal u żony

Wczoraj po południu dyżurny lekarz pogotowia ratunkowego wezwany został do wypadku samobójstwa przez powieszenie. Gdy jednak karetka przybyła na miejsce, okazało się iż samobójca właśnie w tej chwili spożywał kolację.

Lekarz złożył zameldowanie w XIII komisariacie. Jak się okazało sprawa ta ma dość humorystyczny podkład.

W domu przy ul. Kraszewskiego 20

mieszka Kazimierz Szemiót wraz z żoną. Wczoraj wynikła między nimi sprzeczka i Szemiót, chcąc wywołać u żony żal i skrucie, postanowił symulować samobójstwo. Zawiesił istotnie pas na drzewie, ale tak nisko, że dotykał nogami ziemi. Ale przerażona żona zaalarmowała pogotowie, sądząc, że mąż istotnie zdołał się na desperacki krok.

Dowcipnego męża policja pociągnęła do odpowiedzialności karnej.

Nasz reporter zanotował

W fabryce firmy Tykociner i S-ka przy ul. Sienkiewicza 10 wybuchł pożar od iskry młotki elektrycznej. II i II oddziały strażnicy ugaszyły ogień po godzinnej akcji.

Wczoraj wieczorem wybuchł pożar w Rosicki, Kawecki i Sp. przy ul. Orlej 17. Pożar ugaszony został po półgodzinnej akcji.

Policja aresztowała wczoraj Mieczysława Omana (Sekwestratorska 13) za uprawianie niekulturalnej gry w „trzy karty”.

Na Chojnach, przy torze kolejowym napadł na Kazimierza Magnuszewskiego kilku niezamierzonych osobników i zadało mu szereg ran nożem. W stanie groźnym odwieziono go do szpitala.

Na ulicy Łęczyckiej jacyś awanturnicy napadli na Franciszka Gabasza i zadali mu szereg tych ran nożami.

Do mieszkania Altera Bauma przy ul. Zygalskiej 74 zakradli się złodzieje i skradli 800 złotych oraz biżuterję, wartości 1600 zł.

W mieszkaniu przy ul. Skłodowej 33 został zabity przez Brandla Jakubowicz. Desperackie udzielił mu lekarz pogotowia.

W lesie w Czarnocinie znaleziono wczoraj zwłoki wisielca. Jak się okazało był to Belar, który zamieszkał w Łodzi, przy ul. Narutowicza 15. Policja wszczęła dochodzenie.

ODCZYT

W K. P. „ZJEDNOCZONE”

Dziś o godz. 18.30 w lokalu Klubu Pracowników Z. Z. W. K. Scheiblera L. Grohmana, przy ul. Przedzalmiej Nr. 68 wygłosi odczyt p. Ludwik Waszkiewicz p. t. „Ważne zagadnienia polityczne”.

Wstęp na odczyt mają wszyscy członkowie Klubu i innych organizacji społecznych działających na terenie miasta. Przy wejściu należy okazać legitymację.

WOLA NARODU ANGIELSKIEGO

Większa część ludności opowiedziała się za pozostaniem Wielkiej Brytanji w Lidze a przeciwko sankcjom wojskowym

Londyn, w sierpniu.

W Anglii przeprowadzono obecnie wielką polityczną ankietę. Zorganizował ją zjednoczony komitet, składający się z przedstawicieli wszystkich kulturnych, społecznych i politycznych organizacji. Komitet ten, na którego czele stanął b. przedstawiciel Wielkiej Brytanji w Lidze Narodów lord Robert Cecil, podjął zadanie ponad miarę ciekawe i trudne. Postanowił wciągnąć do ankiety najszersze rzesze społeczeństwa angielskiego. I zadania tego dokonał. Ankieta kosztowała 30 tysięcy funtów. Trzeba było wydrukować miliony arkuszy ankietowych, przesłać je pocztą, wynająć specjalne biuro i zaangażować personel do segregowania odpowiedzi, korzystać z usług statystyków. Charakterystyczny fakt — komitet nie proponował subwencji rządowej. Oświadczył, że ankietę przeprowadza społeczeństwo, wobec czego państwo w niej udziału nie ma.

Na ankietę odpowiedziało 11 i pół miliona osób. To cyfra wręcz niezwykła. Do 38 proc. całej ludności Anglii. Chodziło o ustosunkowanie się Anglii do polityki zagranicznej swego państwa.

to się pod przewodnictwem lorda Cecila w Albert-Hall. A w tydzień później lord Cecil, na czele delegacji zjawiał się u premiera Baldwina, ministra spraw zagranicznych Hoare i sekretarza stanu przy Lidze Narodów Edena, wręczył urzędowo poświadczony wyniki ankiety i oświadczył, że **taka jest wola narodu angielskiego** i takie są wskazówki narodu angielskiego dla kierowników polityki zagranicznej państwa.

Trzeba znać anglików. Baldwin i jego koledzy ministerjalni bynajmniej nie ustosunkowali się do tego lekceważąco. Nie skończyło się na serdecznych uściskach dłoni, Ministrowie poważnie przyjęli wynik ankiety i wyciągnę z niej odpowiednie wnioski. Że tak będzie, a nie inaczej — przekonamy się już być może w najbliższej przyszłości.

Nie należy zapominać, że udział w ankiecie wzięło 38 proc. ludności, wliczając także dzieci. Gdyby więc wyeliminować niedojrzałych jeszcze wiekiem oraz już zgrzybiałych, zniezdolnionych starców, gdyby wyeliminować ludzi, którzy z tych czy innych powodów nie mają prawa do wtrącania się do spraw państwowych Anglii — okaże się, że w ankiecie wzięło udział 52 proc. ludności. To jest większość narodu. I z większością trzeba się liczyć. A. Tyr.

Uwięzieni wśród wiecznych lodów Czterej odważni myśliwi duńscy zaglądali śmierci w oczy

W tych dniach rozegrała się pod biegunem straszna tragedia ludzi uwięzionych w wiecznych lodach dalekiej północy.

Odważni myśliwi duńscy, którzy na dalekiej północy poszukiwali drogocennych futer i lisów dla zaspokojenia kaprysu kobiet, zostali uwięzieni wśród lodów, w niewielkiej łodzi motorowej „Gothaab”.

Radjotelegrafista Jensen wysłał w świat rozpaczliwe S. O. S... Sytuacja czterech myśliwych była nie do pozazdroszczenia. Zwały lodów napierały na wąską łódź, fatalna pogoda dawała się im porządnie we znaki, nadmiar, nieszczęśliwi nie mieli nic w ustach od pięciu dni wskutek wyczerpania zapasów żywności. Zwierzyna nie podchodziła w pobliżu łodzi i nie można było

nawet w ten sposób odświeżyć zapasu mięsa.

Nadmiar złego telegrafista zaniechał ciężko na skorbut. Ostatni mel-dunek rozbitków brzmiał:

„Sytuacja krytyczna. Jensen ciężko chory. Każda godzina spóźnienia może zadecydować o naszym losie...”

Załoga łodzi „Gothaab” składała się z czterech osób: telegrafisty, operatora filmowego i dwóch myśliwych.

Rozpaczliwe wołania o pomoc doszły do wiadomości władz duńskich, które zorganizowały natychmiast ekspedycję ratunkową. Na czele tej ekspedycji stanął oficer Grever Rasmussen, odważny lotnik, ten sam, który swego czasu uratował z wiecznych lodów Grenlandji słynną „latającą rodzinę Hutchinsonów”.

Rasmussen poleciał wraz z dwoma towarzyszami na jednomotorowym hydroplanie. Przedsięwzięcie to było szalenie trudne ze względu na fatalne warunki atmosferyczne panujące na Północy, jak i na to, że lotnicy wyruszyli **aparatem jednomotorowym**, podczas gdy do tego rodzaju wypraw używa się zwykle trzymotorowych olbrzymów. Trasa lotu wynosiła 3500 kilometrów.

Wzięli oni zapas benzyny przeciętnej szybkości lotu 150 km. na godzinę. Mimo przeciwnych wiatrów, szybkość taka została utrzymana.

Lotnicy wyruszyli o godzinie 4 m. 18 z lotniska w południowo wschodniej części półwyspu Jutlandzkiego, zabierając ze sobą żywność i zapasowe części do radjotelegrafu.

O godzinie 6-ej nad ranem, następnego dnia, hydroplan widziany był w kierunku południowo wschodnim od Norwegii. Lotnicy liczyli na to, że w godzinach popołudniowych osiągną wyspę Owczych.

Hydroplan Rasmussena zbliżał się do miejsca katastrofy. Tymczasem ministerstwo marynarki w Danji, otrzymało depeszę iskrową następującej treści:

„Wszyscy uratowani. Pomoc rozbitkom niósł norweski parowiec „Buskoe”, który zabrał ich na pokład. Wszyscy żyją...”

Gdy Rasmussen z towarzyszami nadleciał na miejsce niedawnej katastrofy, na horyzoncie widać było dym norweskiego statku, który uwoził na swym pokładzie rozbitków.

Bohaterscy piloci dotarli na miejsce, nie zastając już jednak nikogo.

Niezwykły sukces tej szaleńczej wyprawy na lednomotorowym hydroplanie, wywołał w sferach lotniczych niezwykłą sensację.

Piechota na samochodach

Cała armja amerykańska została już zmotoryzowana

W Stanach Zjednoczonych, w stanie Nowy York, odbywają się manewry wojenne, największe, jakie w ogóle oglądały Stany. Bierze w nich udział 56.000 ludzi, prawie połowa armji regularnej U.S.A. Ale nie ta cyfra stanowi o doniosłości obecnych manewrów, mówi o ich znaczeniu wojennym. Na stosunki amerykańskie 56.000 żołnierza zgrupowanego jednocześnie jest czemś wielkiem, w wymiarze europejskim jest to niewiele, zwłaszcza teraz, gdy w Italji np. wielkie manewry w rejonie Adyga — Alpy objęły prawie półmilionową armję.

Nie od tej więc strony należy oceniać manewry armji amerykańskiej i nie z tego też punktu widzenia ocenia je prasa i opinia w U.S.A. „Gwoździem” tegorocznych ćwiczeń jest motoryzacja. Motoryzacja, przeprowadzona z całym luksusem techniki i udoskonalenia, na jakie się mogli zdobyć potężny przemysł amerykański. Motoryzacja armji według tej recepty ma służyć przede wszystkim szybkości, a następnie sile uderzenia.

Co zostało zmotoryzowane w wojsku amerykańskim? Przede wszystkim cała ciężka artylerja, dalej artylerja przeciwlotnicza, częściowo również kawalerja, której jeden pułk bierze udział w manewrach. Najlepszym jednak i najdoskonalszym wyrazem motoryzacji są **nowe tanki amerykańskie, modelu „Christie”**. Są to podobno najgroźniejsze maszyny tego rodzaju, jakie zna technika wojenna. No-

we tanki są to istotnie fortece-ekspresy. Zaopatrzone w 12-cylindrowe motory nowej konstrukcji, maszyny te mogą poruszać się na zmianę dowolnie na kołach lub na gąsienicach. Jadąc na kołach osiągają one szybkość 100 km. na godzinę, a na gąsienicach do 50 km. Jest to więc maksymalna szybkość, jaką osiągnęły dotychczas czołgi. Uzbrojenie latającej fortecy składa się z 4.7 cm. szybkostrzelnego działka i ciężkiego karabinu maszynowego.

Zmotoryzowana artylerja, cekaemy, także kawalerja mogą zatem uniezależnić się od kolei i przebywać dystanse do wolne z szybkością pośpiesznego pociągu. A piechota? I ta również dotrzyma im kroku. W manewrach brały udział pułki zmotoryzowanej piechoty, przewożonej w autach oraz kompanie na motocyklach nowego typu z lekkimi karabinami: waszynowami.

Ogólna zaś dyrektywa manewrów polegała na przesuwaniu oddziałów z największą szybkością połączoną z siłą uderzenia i natarcia. Pod tym względem eksperyment amerykański jest największym rekordem w dziedzinie techniki wojennej. W obecnym stanie zdenerwowania, jakiego fale raz po raz przebiegają przez świat cały, w przededniu wojny abisyńskiego - włoskiej, manewry w tej skali, choć odbywające się z oceanem, mają wymowę całkiem osobliwą. r

Budowa nowych linii kolejowych postępuje szybko naprzód

Roboty przy budowie linii kolejowych Toruń — Sierpc i Zegrze — Tłuszcz — Wyszków posuwają się szybko naprzód. Do chwili obecnej na linii Toruń — Sierpc wykonano około 420.000 m³ robót ziemnych i 3.000 m³ robót betonowych przy budowie mostów i przepustów. Na linii Zegrze — Tłuszcz — Wyszków, na której roboty zostały uruchomione w końcu lipca br. wykonano robót ziemnych około 50.000 m. sześć.

Pozatem w pierwszej połowie sierpnia rb. odbyły się przetargi na wykonanie na obu wspomnianych liniach budynków kolejowych.

Program budowy przewiduje zakończenie robót i otwarcie ruchu na obu liniach w lipcu 1936 r.

Na linii Sierpc — Brodnica, gdzie dotychczas były prowadzone roboty ziemne na jednym tylko odcinku pod Sierpcem sposobem gospodarczym, obecnie oddano do wykonania roboty związane z budową podtorza na całej przestrzeni linii dwu firmom budowlanym, które

przystępują już do organizacji robót.

Otwarcie tej linii jest przewidziane na jesieni 1936 r.

Niezależnie od wyżej wyszczególnionych linii kolejowych, budowanych kosztem Skarbu Państwa przez Polskie Koleje Państwowe, są obecnie w budowie następujące linie i połączenia kolejowe użytku publicznego a mianowicie:

Linje Rybnik — Zory — Pszczyna i Zebrzydowice — Moszczenica budowane kosztem Skarbu Śląskiego przez Urząd Wojewódzki Śląski, normalnotorowe połączenie pomiędzy istniejącymi stacjami Szczakowa — Bukowno. Wykonywane przez Towarzystwo Jaworznickie Kopalnie węgla oraz odgałęzienie od stacji Zawiercie przez Porębę do Siewierza budowane przez Zarząd Miejski w Zawierciu.

Z wyżej wymienionych linii, linja Zebrzydowice — Moszczenica i odcinek linii od Zawiercia do Poręby ma być w bieżącym roku oddany do eksploatacji.

Oto jak były sformułowane pytania: 1. Czy Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów, jeżeli wskazanem jest, by opuściła tę organizację.

2. Czy wskazane jest dążyć do powolnego rozbrojenia drogą porozumienia między państwami?

3. Jakie sankcje powinny być podjęte przeciwko państwom, winnym naruszenia pokoju? Czy tylko ekonomiczne, czy także wojenne?

4. Jak widać pytania bardzo aktualne nawet pałace. I jakże odpowiedziały na nie opinia publiczna Anglii?

W odpowiedzi na pierwsze pytanie 11.090.387 osób, czyli 96 proc. ludzi biorących udział w ankiecie, odpowiedziało twierdząco: „Tak, Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów.”

W odpowiedzi na drugie pytanie, o konieczności rozbrojenia na platformie międzynarodowej, odpowiedziało twierdząco 10.455.000 osób, czyli 91 proc. Przeszło milion osób ustosunkowało się bardzo sceptycznie do możliwości osiągnięcia rozbrojenia tą drogą i oświadczyło, że Wielka Brytanja powinna w odpowiedzi na pertraktacje międzynarodowe intensywnie kontynuować zbrojenia.

Na pytanie o sankcjach w stosunku do państw, które winne są naruszenia pokoju — 10.580.000 osób, czyli 92 proc. odpowiedziało się wyłącznie za sankcje ekonomiczne, gospodarczymi, a więc nie wojennymi.

W odpowiedzi na pytanie o konieczności rozbrojenia, 10.455.000 osób, czyli 91 proc. odpowiedziało twierdząco, że Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów.

W odpowiedzi na pytanie o konieczności rozbrojenia, 10.455.000 osób, czyli 91 proc. odpowiedziało twierdząco, że Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów.

W odpowiedzi na pytanie o konieczności rozbrojenia, 10.455.000 osób, czyli 91 proc. odpowiedziało twierdząco, że Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów.

W odpowiedzi na pytanie o konieczności rozbrojenia, 10.455.000 osób, czyli 91 proc. odpowiedziało twierdząco, że Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów.

W odpowiedzi na pytanie o konieczności rozbrojenia, 10.455.000 osób, czyli 91 proc. odpowiedziało twierdząco, że Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów.

W odpowiedzi na pytanie o konieczności rozbrojenia, 10.455.000 osób, czyli 91 proc. odpowiedziało twierdząco, że Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów.

W odpowiedzi na pytanie o konieczności rozbrojenia, 10.455.000 osób, czyli 91 proc. odpowiedziało twierdząco, że Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów.

W odpowiedzi na pytanie o konieczności rozbrojenia, 10.455.000 osób, czyli 91 proc. odpowiedziało twierdząco, że Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów.

W odpowiedzi na pytanie o konieczności rozbrojenia, 10.455.000 osób, czyli 91 proc. odpowiedziało twierdząco, że Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów.

W odpowiedzi na pytanie o konieczności rozbrojenia, 10.455.000 osób, czyli 91 proc. odpowiedziało twierdząco, że Wielka Brytanja powinna pozostać w Lidze Narodów.

Milan Stojadinowicz--premier Jugosławii, jedna z najciekawszych postaci politycznych powojennej Europy

Milan Stojadinowicz jest jedną z najciekawszych postaci powojennej Jugosławii.

Dzisiejszy premier jugosłowiański urodził się w sercu starej Serbii, w Czaczaku. Po ukończeniu uniwersytetu w Belgradzie w roku 1910 studiował w ciągu 3 lat nauki ekonomiczne i finansowe w Anglii, Francji i Niemczech. Mając lat 26, Milan Stojadinowicz wstąpił na służbę państwową. Trudna to była chwila w życiu narodu serbskiego — rok 1914. Ledwie objął urząd, gdy trzeba było go opuszczać, wdziewać mundur żołnierski i w linii frontowej własną pierś bronić zagrożonej Ojczyzny. Po wojnie Stojadinowicz narazie nie wrócił do kariery urzędniczej, poświęcił się natomiast dziennikarstwu. Jego publikacje z dziedziny finansowej zwróciły uwagę powszechną. W roku 1920 został profesorem uniwersytetu w Belgradzie, równocześnie zaś członkiem rady stołecznej miejskiej. Wykłady prof. Stojadinowicza stały się ewenementem sfer polityczno-gospodarczych. Popularność jego rosła stale, aż w roku 1923 wybrany został do parlamentu. Od tego czasu p. Stojadinowicz podczas wszystkich kolejnych kadencji parlamentarnych piastuje mandat i jest przewodniczącym komisji finansowej Skupczyny. Jego zasługą jest zatrzymanie inflacji w Jugosławii i stabilizacja dinara.

Niezależnie od swojej działalności naukowej (wydał kilka książek i napisał niezliczoną ilość artykułów zarówno w prasie jugosłowiańskiej, jak i zagranicznej) jest on członkiem partii radykalnej, która zapuściła głębokie korzenie w kraju i wydała tak wspaniałe osobistości polityczne, jak Mikola Pasicz, Stojan Proticz i inne. W kołach swego stronnictwa Milan Stojadinowicz cieszy się niezwykłym uznaniem i sympatią. Jest to jeden z najszczerzych demokratów nie tylko Jugosławii, ale i całej Europy. W dzisiejszych trudnych czasach umiło on połączyć zasady programu radykalno - demokratycznego z twardymi potrzebami życia. Wciela je w praktykę w czasie gdy jest u władzy, ale również i w opozycji przejawia talent meża stanu. W ciągu 5 lat swojej wyłożonej pracy opozycyjnej, działalność jego była niezwykle umiarkowana, godna polityka wielkiej klasy.

Po zlikwidowaniu życia partyjnego w Jugosławii Milan Stojadinowicz nie zamyka się w samej martwej opozycji. W roku 1926 mianowany zostaje delegatem rządu jugosłowiańskiego dla rokowania ze Stanami Zjednoczonymi w sprawie regulacji długów. Później został wiceprezydentem giełdy w Belgradzie, wiceprezesem serbskiego Towarzystwa Nawigacyjnego, prezesem Radya Jugosłowiańskiego i wreszcie prezesem klubu „Rotary”.

Wszędzie szuka rozwiązania palących problemów na drodze praktycznej i logicznej. Jego kultura, wykształcenie, takt i czar osobisty ułatwiają mu kontakt nie tylko ze zwolennikami, ale i przeciwnikami. Milan Stojadinowicz jest niezwykle zręcznym politykiem, którego lojalność wobec przyjaciół i wrogów nie może być przez nikogo kwestionowana. W polityce wewnętrznej premier Stojadinowicz wysunął projekt połączenia w jedną partię dawnych radykałów, ludowców i muzułmanów. Zadaniem tej partii ma być pacyfikacja wewnętrzna i uporządkowanie życia publicznego i gospodarczego. W polityce zagranicznej premier Stojadinowicz stoi na gruncie sojuszu z Francją i na gruncie utrzymania paktu Małej Ententy i Ententy Bałkańskiej.

W momencie obecnym, grożącym daleko idącymi komplikacjami, przewodnictwo Stojadinowicza w jugosłowiańskiej radzie ministrów jest gwarancją, że na odcinku jugosłowiańskim Europa nie powinna obawiać się żadnych niespodzianek, zagrażających pokojowi świata.

W momencie obecnym, grożącym daleko idącymi komplikacjami, przewodnictwo Stojadinowicza w jugosłowiańskiej radzie ministrów jest gwarancją, że na odcinku jugosłowiańskim Europa nie powinna obawiać się żadnych niespodzianek, zagrażających pokojowi świata.

W momencie obecnym, grożącym daleko idącymi komplikacjami, przewodnictwo Stojadinowicza w jugosłowiańskiej radzie ministrów jest gwarancją, że na odcinku jugosłowiańskim Europa nie powinna obawiać się żadnych niespodzianek, zagrażających pokojowi świata.

Baśń i legenda Łodzi Ciekawa książka ukaże się na półkach księgarskich

Ewenementem życia kulturalnej Łodzi będzie w miesiącu wrześniu ukazanie się na półkach księgarń łódzkich pięknej, treściwej i w treści niezmiernie ciekawej książki red. Stanisława Rachlewskiego, wydanej nakładem księgarń Seipelta z zasiłkiem Związku Legionistów Polskich w Łodzi p. t. „Baśń i legenda Łodzi”.

Autor, pracując w niezwykle ciężkich warunkach nad tematem przez lat kilka, zdołał go zgłębić do stopnia, iż pracą swoją zdolny jest odeprzeć wszelkie zarzuty, utrzymujące iż Łódź jest miastem bez przeszłości. Przeszłość, odziana w piękną szatę legendy i baśni wskrzesza „Baśń i legenda Łodzi”.

Ujrzą w niej łodzianie Łódź — wielką wieś, Łódź — miasto drewniane, Łódź — rzemieślnicza i Łódź przemysłowa. Poznają swych prapradziadów — rolników, rzemieślników, tkaczy i przedźwiałków. Zetkną się z wielkością życia starej Łodzi z ciężkimi warunkami bytowania, z gwałtownym rozwojem miasta — kominów z wielką ideą służby dla kraju i walki o wolność. Autor wprowadza w „Baśni i legendę Łodzi” charakterystyczne postaci łodzian sprzed wieków. Zapozna się Czytelnik z oczami miasta, jego dziedzińcami, z mieszczalsstwem, rzemieślnikami i kupcami. Ujrzą obraz nędzy i klęsk naturalnych, obraz nastrojów, buntów i wystąpień przeciwko zwierzęności. W „Baśni i legendzie Łodzi” przesuwa się jak w kalejdoskopie, typy gwałtownych i często okrutnych panów łódzkich i podłódzkich, odsłania się obraz pieniactwa i pijactwa łodzian, świat czarów i czarów, przesądów, czarnej magii, ciemnoty, zajęć i upodobań mieszkańców i t. p.

Całość osnuta została na kanwie faktów i przypowieści utrzymujących się po dziś dzień. Książka zaopatrzona została w piękne ilustracje wykonane przez artystę malarza Franciszka Walczowskiego. Liczy 200 stron.

Buziac i jedna nowelka

Miłość z przeszkodami

Napisał: Percy Syster

Zakochał się w niej do szaleństwa niemal od pierwszego wejrzenia. Przynać należy, że Edyta była godna tej miłości i Paweł, czując to pragnął w jakikolwiek sposób móc jej wyrazić całą głębię swego uczucia. Poświęcił się dla Edyty! Cóżby to było za wielkie szczęście, marzył niekiedy Paweł Beery, spoglądając w zadumie na regularny profil swej bogdanki, spoczywającej beztrzęskowo w kostjumie kąpielowym na piasku nadmorskim.

Młodzi ludzie poznali się przed dwoma tygodniami w pewnej miejscowości nadmorskiej, gdzie obydwójce spędzali swój miesięczny urlop. Traf, czy szczęśliwy wypadek chciał, że Edyta Thompson mieszkała w tym samym hotelu, do którego zjechała Beery. Ujrzywszy cudną dziewczynę, siedzącą na tarasie zgodził się bez namysłu na nieco wygórowaną w jego pojęciu cenę pokoju i tegoż samego dnia stał się bezpośrednim sąsiadem pięknej rodaczki.

Jak się bowiem okazało Edyta, zarówno, jak i Paweł postanowiła spędzić swe wycieczki we Francji, pragnąc się raz przynajmniej wygrzać porządnie na słońcu, by później spoglądając na dżdżyste niebo Anglii wspominać z przyjemnością o upalnych dniach, spędzonych w Bretanii.

— Co zrobić, by wzruszyć nieczułe serce uroczej dziewczyny, zastanawiał się młodzieniec w bezsenne noce. Edyta nie odpychała go wprawdzie, lecz jednocześnie traktowała z jakąś chłodną uprzejmością, graniczącą niekiedy z pogardą. Przynać należy, że biedny Paweł powierzchownością mało przypominał jakiegoś amanta filmowego. Mniej niż średniego wzrostu, miał blade, wodniste oczy i wątłą postać. Drobnymi czynami nie posiadały również w sobie nic męskiego, jak cała zresztą mizerna postać chuderlawego urzędniczego domu komisowego „Ergon i S-ka Lmtd”.

Biedny młodzieniec myślał tylko o jednym: w jaki sposób zyska wzajemność Edyty. Dokonać czegoś wielkiego, niebYWałego! O, wtedy ona napewno

zwróci na niego uwagę i wkońcu pokocha. Beery sądził teraz, że nie był lotnikiem, czy wielkim pisarzem, by móc ofiarować swej bogdance blask swej sławy. Pracował jednak, jak się rzekło, jako skromny urzędnik w niewielkiej firmie, nie miał więc żadnych widoków na to, by zaimponować tem uroczą kobiecie. Mimo to czuł potrzebę przysłużenia się jej i poświęcenia całego bodaj życia za jeden uścisk.

W wyobraźni swej widział siebie, wyrwyjącego Edytę z otchłani oceanu. W głębi duszy wiedział, że piękna sąsiadka umie doskonale pływać, znacznie lepiej od niego, a jednak... Było przecież tak przyjemnie być bodaj przez moment jej wybacząc... Innym razem pragnął, by ukochana wpadła w jakąś głęboką przepaść jedynie po to, ażeby on Paweł mógł zejść w rozpadliny górskie i wziawszy ją w ramiona unieść jak nórko do góry. Niestety, Edyta wcale nie myślała wpaść do jakiegoś wąwozu. Doskonale chodziła po wszelkich wierzchołkach, pomagając często, o hańbo! Pawłowi wdrapać się jakieś bardziej strome wzniesienie.

Co czynić, by wykazać swe utajone zalety? Paweł był niemal bliski rozpaczy. Uczyniłby dla niej wtedy wszystko. Cóż z tego, kiedy Edyta tak mało odeń żądała, prosząc najwyżej o to, by kupował jej papierosy lub przynosił gazetę.

Pewnego razu, spoglądając na lekko chmurzące się niebo młoda dziewczyna rzekła do swego towarzysza:

— Jestem dość odważna z natury, mimo to panicznie się boję burzy. Huk piorunów przyprawia mnie niemal o utratę przytomności i gdy widzę błyskawice, rozdzierające niebo, chciałabym się gdzieś schować bodaj pod ziemię, byle nie spoglądać na te ogniste zwozaki.

Nareszcie! Jest przecież coś na świecie, czego się dumna Edyta obawiała! Buina natura młodego człowieka była pracować niesłychanie intensywnie. Widział już w myślach, jak cudna twarzyczka dziewczyny stała się śmiertel-

nie blada pod wpływem grzmotów i błyskawic i jak on broni ją od trwogi, swoją obecnością, tuląc do siebie skuloną postać, lekliwie chowającą głowę w poduszkę. A więc tylko cierpliwości. Przecież musi się kiedyś zebrać na burzę! To nie możliwe, by przez całe cztery tygodnie panowała nieustannie taka słoneczna pogoda.

Tymczasem dzień upływał za dniem i Bery, spoglądając każdego ranka na strop niebieski stwierdzał z bólem serca, że wcale się nie zanosił nie tylko na burzę, ale nawet i na mizerny deszcz. Urlop zbliżał się już ku końcowi. Jeszcze pięć dni, a rozkoszna sielanka skończy się niebawem.

Młody człowiek stracił już wogóle nadzieję przytulenia do swego spragnionego serca cudnego ciała Edyty. gdy oto w przededniu wyjazdu pod sam wieczór raptownie się ściemniło i pogodnie dotychczas niebo pokryło się ciężkimi, brzemieniami chmurami. Zaczęło błyskać. Po kolacji wszyscy rozeszli się do swoich pokoi i Paweł, pakując swoją walizę słyszał przez ścianę, jak piękna jego sąsiadka kręci się niespokojnie, na łożku. Burza zbliżała się z gwałtowną szybkością. Raz po razie rozlegały się teraz głośnie detonacje grzmotów, i czarne, jak sadza niebo rozjaśniało się co chwila od gwałtownych błyskawic.

Z jakąś sadystyczną przyjemnością rejestrował Beery gwałtowne oznaki przerażenia Edyty. W pewnej chwili usłyszał, jak ta zerwała się z łożka i głośno jęcząc staniała się po pokoju aż naraz, nie mogąc dłużej panować nad sobą krzyknęła przeraźliwie.

Młody człowiek rzucił trzymany w tej chwili w rękę garnitur na ziemię i jak szalony rzucił się ku drzwiom, wpadając niby bomba bez pukania do pokoju Edyty.

— Proszę się niczego nie obawiać, — zawołał nieco zadyszany gósem. — Jestem przy pani...

— Jaki pan dobry, — rozległ się jej bezradny szepet i wzruszony mężczyzna nabrawszy nagle odwagi usiadł na łożku, obejmując delikatnie wiotką kibić ukochanej.

— Niech się pani nie lęka, — głaskał jej kruczo — czarne włosy, upajając się

jednocześnie zapachem młodego, jednoczo go ciała.

— Ta nieoczekiwana burza... niech mnie pan nie zostawia teraz samej, boję się... boję... — szczykała zębami młoda dziewczyna, tuląc się coraz bardziej do Pawła.

— Tak, najdroższa, zawsze będę z tobą! zawołał ten z zapalem.

— Ach! — krzyknęła zaraz dziewczyna, spoglądając szeroko rozwartymi oczami w kąt pokoju. — Patrz, tam się coś porusza! To szczur! Napewno szczur! Pawle kochany, błagam cię, zabij go!

Młody człowiek oblał się zimnym potem. Czyż to możliwe? Dumna Edyta tykała go zupełnie wyraźnie, nazywając piśszczotliwie po imieniu... Z drugiej jednak strony deszcz przerażenia przeniknął go do szpiku kości. Jeżeli to jest rzeczywiście szczur...

Beery czytał niejednokrotnie o wściekłych gryzoniach, które potrafiły żążyć całe pulki żołnierzy w okopach. A nuż i ten rzuci się nań za chwilę? O szczurami niema żartów. Jest wściekły i odważny i potrafiłby się rzucić z golemi rękami nawet na lwa w obronie ukochanej, ale szczur... Najlepiej będzie cichaczem wyjść z pokoju.

Starając się uspokoić oszalalą ze strachu dziewczynę, jął jednocześnie delikatnie uwalniać się z jej objęć. Wreszcie stanąwszy przed nią drżącymi rękami niepewnym głosem:

— Niech pani tu zostanie na chwilę. Pójdę po kucharke, zdaje mi się, że ona ma kota...

Nie słuchając wcale zakleć Edyty, by jej nie opuszczał wybiegł z pokoju. Szybko obudził starą gderliwą Janową, która istotnie miała młodego kociała i wziawszy go za skórę na karku skierował się ku drzwiom ukochanej. Doremnie jednak pukał. Drzwi pozostały zamknięte. Gdy wciąż nie dawał za wystraszony, dobijając się coraz energiczniej, raz rozległy się słowa zdenerwowanej do ostatecznych granic dziewczyny:

— Idź precz, ty nędzny tchórz!

Jak obity pies wsunął się cichaczem do swego pokoju i nazajutrz wczesnym rankiem wyjechał najbliższym pociągkiem, nie pożegnawszy się z nikim.

Tłum. Hale.

SPORT

Kalendarzyk imprez

Imprez na sobotę i niedzielę

Kalendarzyk imprez sportowych na dzień dzisiejszy przedstawia się w Łodzi następująco:

Sobota. Na boiskach w Łodzi od godz. 10.00 dalsze mecze o mistrzostwo kl. A w koszykówkę żeńską i szczyptorniaka. Na boisku LKS-u dalszy ciąg „dziesiątek”. W Ozorkowie o godz. 16.45 mecz: robotnicza Łódź — repr. Łódź. Na boisku Śląska.

Niedziela. Boisko LKS-u przy Al. Unji o godz. 10.30 mecz towarzyski: Reprezentacja Łódź — reprezentacja Łódź, poprzedzony meczem: Boisko UT przy ul. Wodnej o godz. 11.00 przed poł. mecz towarzyski Zjednoczenia. Boisko WKS o godz. 11.30 — mecz: do kl. A, Huragan — Strzelec. Poza tem na prowincji mecze o mistrzostwo w koszykówkę żeńską i szczyptorniaka. Na stadionie LKS-u przy Al. Unji o godz. 10.00 przed poł. pięciobój kobiecy o mistrzostwo Polski.

Włoskie zainteresowanie
Włoskie zainteresowanie w kalendarzu sportowym. Na szosie pod Krzywim o godz. 10.00 mecz o nagrodę Magistratu miasta Łódź. W Pabjanicach o godz. 8.00 przed poł. mecz o mistrzostwo kl. A w koszykówkę żeńską i szczyptorniaka.

Włoskie zainteresowanie
Włoskie zainteresowanie w kalendarzu sportowym. Na trasie Warszawa — Łódź mecz samochodowy między miastami — Łódź.

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Włoskie zainteresowanie

Pech przesładował polaków

na piątym etapie wyścigu Warszawa—Berlin. — Niemcy zwyciężają z różnicą 17 min. 41 sek.

SZCZECIN, 30 sierpnia.

Piąty etap wyścigu kolarskiego Warszawa — Berlin, prowadzący z Pity do Szczecina (184 klm.) zakończył się przegraną drużyny polskiej, dla której etap ten był najbardziej pechowy ze wszystkich dotychczasowych. Różnica czasu piątego etapu wynosi 17 min. 41 sek. i obecnie niema już wątpliwości, że niemiecki zwycięzca wyprzedzi polaków. Indywidualnie zwyciężył Niemiec Wierz w czasie 5 godz. 23 min. 23 sek. przed Kapiakiem, który przegrał dopiero na mecie po zażartej walce.

Dalsze miejsca zajęli: Wendel, Hans wald i Ruland, jako drugi z polaków był Starzyński, który zajął dziewiąte miejsce. Trzeci polak Kołodziejczyk zajął miejsce czternaste, a czwarty z naszej drużyny Konopczyński uplasował się na szesnastym miejscu.

Etap Pity — Szczecin obitował w całym szeregu wypadków. Na 33 kilometrze od Pity Ignaczak wpadł na Michałaka, tracąc przytomność. Oba rowery zostały roztrzaskane. Michałak po dokonaniu reperacji maszyny pojechał dalej, a Ignaczak, mimo, iż chwiał się na nogach postanowił dotrzeć do mety. W odległości 63 klm. od Pity czółowka składała się z 11 zawodników, w tem trzech polaków: Kapiaka, Starzyńskiego i Zielińskiego. W drugiej grupie, którą dzieliła od pierwszej różnica trzech minut znajdowali się z polaków: Kołodziejczyk, Napierała i Konopczyński. Po trzygodzinnej jeździe od czółowki odpadł Zieliński, który przebił gumę. Na 9 kilometrów przed Szczecinem grupa zawodników polskich, składająca się z Konopczyńskiego, Kołodziejczyka i Gajęgi została zatrzymana przez zamknięty przejazd kolejowy,

wskutek czego straciła kilka minut.

Na kilka kilometrów przed metą Zielińskiemu, który jechał jako trzeci w naszej drużynie, pękły widelki, na naprawę których stracił blisko pół godziny. W ten sposób wskutek wbitnego pecha i licznych wypadków drużyna nasza przegrała znacznie piąty etap.

Właściwie etap ten był przez naszą drużynę przegrany już po 20-tu minutach jazdy, kiedy to najlepszy nasz zawodnik Napierała pozostał w tyle dla zdzięcia kompresu z nogi. Wykorzystał to Niemcy, inicjując ucieczkę. Na mecie w Szczecinie powitał zawodników polskich konsul polski p. Starck, który ofiarował nagrody dla pierwszego polaka i Niemca. Takie same nagrody ofiarowało miasto Szczecin.

Dzisiaj nastąpi przerwa w wyścigu. Start do ostatniego etapu odbędzie się w dniu jutrzejszym.

Omam nie katastrofa budowlana w Tomaszowie

Dom przy ulicy Polnej 2 grozi zawaleniem.—Ewakuacja wszystkich lokatorów.—Dom będzie zburzony

Tomaszów, Maz., 30 sierpnia.

Komisja sanitarna w czasie przeprowadzania lustracji posesyj położonych w południowej części miasta zaobserwowała, że jednopiętrowy dom przy ul. Polnej 2 należący do braci Tuszyńskich zarysował się poważnie z dwóch stron t. j. od ul. Polnej i Jerozolimskiej. Komisja sanitarna powiadomiła natychmiast o swym spostrzeżeniu komisję budowlaną, która udała się na miejsce, celem dokładnego zbadania stanu tego domu i wydania odpowiednich zarządzeń ochronnych.

Okazało się, że rzeczywiście utwo-

rzyły się w frontowej ścianie dwie głębokie szczeliny, sięgające od pierwszego piętra do połowy parteru. Ponieważ poruszyły one z dwóch stron domu, groziło to zawaleniem się narożnej części nieruchomości. Ponieważ zdaniem komisji budowlanej, katastrofa mogłaby powstać każdej chwili pod wpływem wstrząsu spowodowanego nawet przejazdem auta i wozu ciężarowego — wydała polecenie do natychmiastowego opróżnienia zajmowanego lokalu.

W ciągu kilku godzin opróżniono dwa sklepy i dwa mieszkania prywatne na pierwszym piętrze, znajdujące się w

zagrodzonej części nieruchomości. Mieszkania te i sklepy zostały przez komisję budowlaną opieczetowane. Poza tem komisja poleciła właścicielom dokonać rozbiórki w ciągu siedmiu dni.

Ruch pieszy i kołowy na tym odcinku został wstrzymany ze względów bezpieczeństwa. Jak się dowiadujemy, właściciele nieruchomości pociągnięci zostali do odpowiedzialności karnej, za utrzymanie domu w stanie groźącym bezpieczeństwu publicznemu i bezpieczeństwu lokatorów.

Stany Zjednoczone dalej przodują

na olimpiadzie szachowej. — Polska na drugim miejscu

Warszawa, 30 sierpnia.

(PAT) Dzisiejszy wieczór poświęcony był na olimpiadzie szachowej dogrywaniu partii niedokończonych, które wszystkie musiały być zakończone przed jutrzejszą ostatnią rundą turnieju.

Przed jutrzejszą ostatnią rundą turnieju punktacja ogólna jest następująca: Stany Zjednoczone 51.5 pkt., Polska 50.5 pkt., Szwecja 49.5 pkt., Węgry 48 pkt., Czechosłowacja 46.5 pkt., Jugosławia 43 pkt., Austria 42 pkt., Argentyna 40.5 pkt., Lotwa 38.5 pkt., Francja 36.5 pkt., Anglia 35.5 pkt., Estonia 33.5

pkt., Finlandia 32.5 pkt., Litwa 31 pkt., Palestyna 31 pkt., Danja 29.5 pkt., Rumunia 26.5 pkt., Włochy 24 pkt., Szwajcaria 19 pkt. oraz Irlandja 11 pkt.

Jutro, w ostatniej rundzie Stany Zjednoczone grać będą z Anglią, Polska z Jugosławią, Szwecja z Palestyną, Węgry z Rumunią, Czechosłowacja z Argentyną, Austria z Lotwą, Francja z Finlandją, Estonia z Włochami, Litwa z Irlandją oraz Danja ze Szwajcarią.

Jutro o godz. 18.00 nastąpi rozdanie nagród zwycięzcom olimpiady i turnieju pań.

Groby przedhistoryczne pod Bydgoszczą

Ciekawe odkrycie rolnika podczas robót polnych

Bydgoszcz, 29 sierpnia.

(sm) — W Lucimiu pod Bydgoszczą natrafił rolnik Jan Holka podczas orania pola, na twardą przeszkodę, która okazała się grobem skrzynkowym, zawierającym trzy urny z kości.

Rolnik począł dalej kopać i znalazł jeszcze trzy urny oraz liczne przed-

mioty. Władze gminne zwróciły się do starostwa w Bydgoszczy, które skolei powiadomiło o znalezieniu grobów przedhistorycznych sfery naukowej.

DZIS
UROCZYSTE OTWARCIE SEZONU 1935/36 W KINIE „EUROPA”.

„Kaprys hiszpański” z Marleną Dietrich. Kino „Europa” otwiera dziś uroczyste sezon 1935/36 równocześnie z Warszawą i, co najważniejsze, tym samym filmem — milonowym filmem „Paramount” p. t. „Kaprys hiszpański”.

Jest to najwspanialsza kreacja Marletny Dietrich, przewyższająca „Marokko” i „Szanghaj express”.

Reżyser Józef Sternberg, który film ten niesłychanym nakładem zrealizował, okazał się również świetnym operatorem. Zdjęcia w tym filmie, będące dziełem Sternberga, stoją na wyżynach nowoczesnej sztuki fotokinematograficznej.

W „Kaprysie hiszpańskim” poza Marleną biorą udział: bohater „Nany”, Lionel Atwill, Don Alvarado i partner Chevalera w „Wesołej wdówce”, Edward E. Horton. Poza tem występuje kilka tysięcy statystów. Muzykę lekką skomponował popularny Ralph Ranger. Całość muzyczna oparta jest na motywach Rimskiej-Korsakowa.

Otwarcie sezonu w kinie „Europa” filmem „Kaprys hiszpański” z Marleną Dietrich — to wydarzenie artystyczne wielkiej doniosłości.

TYLKO W „TABARINIE”

— Tylko w „Tabarinie” można się znakomicie zabawić! — mawiają stali bywalcy nocnych lokali. Tam bowiem, przy dyskretnym świetle i pięknie urządzonej sali najtaniej i najprzyjemniej „szaleć” można do białego dnia, gdyż nim człowiek się obejrzy, — a już świta. Tak szybko i przyjemnie czas przechodzi.

Jeszcze zaledwie jeden dzień dzieli nas od nowego programu, który ukaże się w „Tabarinie” w niedzielę, dnia 1 września.

Ci wszyscy, którzy jeszcze nie podziwiali schodzącego z afiszów programu sierpniowego, gdzie występuje znakomity duet węgierski Cecil et Peter v. Sarten, duet akrobacyjny — Garbo i Fortes, śpiewaczka wiedeńska — Nany Neuhardt, uzdolniona tancerka — Garibaldi oraz znany już Łódź konferansjer, Leo Sparri, — muszą czempredzej pośpieszyć do „Tabarinu”.

Ruchliwa dyrekcja dancingu, nie licząc się z dużym nakładem kosztów, zaangażowała na miesiąc wrzesień przewzorowane siły artystyczne, które podziwiane były już we wszystkich stolicach Europy.

Wszyscy zatem śpieszmy na fajf i dancng do „Tabarinu”!

Wszyscy zatem śpieszmy na fajf i dancng do „Tabarinu”!

Turniej zapaśniczy

w Cyrku Sportowym

Zgodnie z naszymi przewidywaniami w dniu wczorajszym najwyższy kunszt sportu zapaśniczego. Jego walka z Karuserem była najpiękniejsza ze stoczonych dotychczas spotkań w turnieju. Oba nadludzko silni i wspaniali technicy zbierali huczne oklaski. Krauserowi z trudem udało się wyswobodzić z męczącego klucza i uzyskać wyniki remisowy.

Zgierzanin Tornow po ładnej walce pokonał murzyna Thomsona. Murzyn tłumaczył się, że dywan był mokry po deszczu i poślizgnął się. Żelazny Borowiak dowiódł w dniu wczorajszym, że będzie jednym z kandydatów do pierwszej nagrody. Silnego Zeisiga meczył podwójnym nelsonem kilkanaście minut, dopóki rosjanin zupełnie wyczerpany dał znak, że poddaje się. Miało uległ w 10.00 min. silnemu Schikadowi, wreszcie Grabowski zdławił nelsonem Sękowskiego.

W dniu dzisiejszym wielka sensacja budzi decydująca walka Borowiaka z Krauserem. Dotychczas wszyscy przeciwnicy ulegli nadludzko silnemu poznaniakowi, to też jego walka z Krauserem stanowić będzie clou wieczoru.

Nielada zainteresowanie budzi również decydująca walka Tornowa z Schikatem oraz pierwszy występ znakomitego atlety kanadyjskiego Nilsona, który walczyć będzie z Karlewskim. Poza tem walczą dziś Cejzig z Thomsonem i Travaglioni z Szymkowwskim.

WYSTAWA BUDOWLANA W WARSZAWIE.

Z uwagi na znaczną frekwencję publiczności zwiedzającej Wystawę Budowlano-Mieszkańkową w Warszawie na Kole oraz celem umożliwienia zwiedzenia jej pracownikom umysłowym i młodzieży szkolnej no zakończeniu ferii urlopowych i wakacyjnych Zarząd Wystawy zdecydował przedłużyć czas trwania Wystawy, określony pierwotnie do dnia 15 sierpnia b. r. — o jeden miesiąc.

Chmielewski w reprezentacji

przeciwko Niemcom

Jak się dowiadujemy w drużynie polskiej przeciwko Niemcom walczyć będzie w wadze półciężkiej łódzianin Chmielewski. Chmielewski wykaże doświadczenie i kapitan związkowy zdecydował się wystawić go w kategorii cięższej.

Mecz Łotwa—Polska

odbędzie się w Łodzi

W Łodzi odbędzie się mecz między państwami — Łotwa w dniu 15 września w Łodzi. Mecz odbędzie się w Łodzi przy ul. Wodnej. Mecz odbędzie się w Łodzi przy ul. Wodnej. Mecz odbędzie się w Łodzi przy ul. Wodnej.

Międzynarodowy turniej

szachowy w Łodzi

W dni 3—13 września br. odbędzie się w Łodzi międzynarodowy turniej szachowy (indywidualny). Impreza odbędzie się w Łodzi przy ul. Wodnej. Impreza odbędzie się w Łodzi przy ul. Wodnej. Impreza odbędzie się w Łodzi przy ul. Wodnej.

Wymiar podatku na dwa lata zgóry

Reforma ryczałtowania podatku obrotowego. — Indywidualny wymiar. — Jak przedsiębiorstwa objęte będą ryczałtem.

Jak wiadomo, na r. bież. została przedłużona dotychczasowa zasada wymiaru ryczałtowanego podatku obrotowego od drobnych przedsiębiorstw, której podstawą jest podział przedsiębiorstw na grupy z jednakowym dla każdej z nich wymiarem podatkowym. Wprowadzono jedynie niewielką ulgę w postaci obniżenia przeciętnie o 15 proc. globalnego obrotu, przytego w latach 1928 — 31 za miernik przy ustalaniu grup podatkowych.

Przedłużenie tego systemu ma charakter prowizorium, bowiem od roku przyszłego poddany on zostanie zasadniczej reformie.

Projekt tej reformy został już przez Zw. Izby Przemysłowo-Handlowych opracowany i przedstawiony min. skarbu, którego decyzji oczekiwać należy w ciągu najbliższych tygodni.

Projekt Związku ma przewidywać na celu odnowienie podstaw wymiaru ryczałtowego, który, jak powiedzieliśmy wyżej, w zasadzie oparty jest na przeciętnych obrotach, ustalonych jeszcze w latach 1928 — 31, a więc zupełnie nie odpowiada obecnemu stanowi rzeczy. Ponadto zasadniczą cechą nowego projektu, odróżniająca go od systemu dotychczasowego, jest to, iż odrzuca on podział przedsiębiorstw na grupy, wprowadza natomiast indywidualny wymiar

ryczałtowanego podatku przemysłowego — zgóry na okres 2 lat. Dla każdego zatem przedsiębiorstwa obrót w ten sposób ustalony odrębnie, wymierzony zaś na tej podstawie podatek obrotowy w 8 ratach kwartalnych. Podstawą byłby obrót w ostatnim roku operacyjnym, a więc na najbliższy okres dwuletni — rok 1935.

Ryczałtowa suma podatku, wymieniona zgóry na przeciąg dwu lat, nie może ulec w zasadzie w ciągu tego okresu żadnej zmianie. Jednak po upływie jednego roku, jeśli obrót w tym czasie wzrósł lub obniżył się o 50 proc., zarówno urząd skarbowy, jak i płatnik mogą wystąpić o zmianę wymiaru.

Dla rozstrzygnięcia odwołań, wnieszonych przez płatników, czujących się pokrzywdzonymi przez decyzje władz w sprawie wymiaru ryczałtowanego, projekt samorządu gospodarczego przewiduje powołanie do życia specjalnych komisji odwoławczych przy Izbach Skarbowych. Składałyby się one z przedstawicieli drobnych przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i rzemieślniczych, obradowałyby zaś pod przewodnictwem urzędników min. skarbu. Przeznaczone byłyby one wyłącznie do rozstrzygnięcia odwołań, związanych z ryczałtem.

Projekt Zw. Izby przewiduje objęcie ryczałtowanym wymiarem podatku obrotowego przedsiębiorstw II, III i IV-ej kategorii handlowej oraz VI, VII i VIII-ej kat. przemysłowej, których obrót roczny

nie przekracza 50 tys. zł.

łącznie z obrotem, osiągniętym z tytułu transakcji artykułami, podlegającymi scalonemu podatkowi przemysłowemu. Nie mają podlegać ryczałtowemu wymiarowi — w myśl projektu — spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie oraz wszelkie przedsiębiorstwa, prowadzące prawidłowe księgi handlowe.

Zaznaczyć należy, iż projekt, opracowany przez Zw. Izby, różni się od projektu, zgłoszonego przez Izbę Łódzką, która jako główną zasadę systemu ryczałtowego wymiaru podatku obrotowego wysunęła jego fakultatywność. W myśl propozycji Izby Łódzkiej przedsiębiorstwa handlowe III i przemysłowe VI i VII kategorii winny być objęte ryczałtem jedynie

na własną prośbę.

zaś przedsiębiorstwom niższych kategorii przysługiwałoby prawo ubiegania się o wyłączenie z ryczałtu.

Pozatem wnioski samorządu Łódzkiego zmierzają do zapewnienia płatnikowi udziału w wymiarze ryczałtowanego podatku. Mianowicie dążyli do tego, aby podstawę wymiaru stanowiły dane, dostarczone przez płat

nika, które byłyby obowiązujące, jeśli władze skarbowe nie posiadałyby innych danych. W przeciwnym wypadku, wymiar winien być dokonany po rozumieniu z płatnikiem.

Jak widzimy, projekt Zw. Izby tych wniosków Łodzi nie uwzględniła, tem niemniej zostały one przedstawione min. skarbu łącznie z projektem głównym.

Wzrost kredytów krótkoterminowych

udzielanych przez Bank Polski i P.K.O. — Spadek kredytów banków prywatnych i komunalnych

Główny Urząd Statystyczny ogłosił dane, dotyczące stanu kredytów krótkoterminowych w Polsce na koniec pierwszego półrocza 1935 r. Porównując te cztery ze stanem z 30 czerwca 1934 r., skonstatować można ogólny wzrost kredytów w ciągu roku o 24.5 miljn. zł. do 1.832.1 miljn. zł. Zwiększenie ogólnej sumy kredytów zawdzięczać należy jedynie wzrostowi kredytów Banku Polskiego o 37.5 miljn. do 708.5 miljn. zł. oraz zwiększeniu kredytów przez P. K. O. o 11.9 miljn. do 37.2 miljn. i oddziały zagraniczne ban-

ków akcyjnych o 11.4 miljn. do 96.3 miljn. zł.

Natomiast wszystkie inne grupy banków wykazały spadek kredytów krótkoterminowych. Kredyty w Banku Gospodarstwa Krajowego spadły z 247 miljn. na 30.VI 1934 r. do 241.9 miljn. zł. na 30.VI 1935 r., czyli o 5.1 miljn. zł., w czem dyskonto weksli (bez redyskonta) ze 101.9 do 70.9 miljn., natomiast otwarty kredyt podniósł się ze 126.9 do 177.3 miljn., a pożyczki terminowe z 18.2 do 27.7 miljn. zł.

Ogólna suma kredytów krótkoter-

minowych w Państwowym Banku nym (bez dłużników funduszy administracyjnych) spadła ze 120.3 do 115.2 miljn. zł., z czego dyskonto weksli (bez redyskonta) z 28.2 do 14.7 miljn. otwarty kredyt z 18.2 do 15.2 miljn. i pożyczki tewarowe z 7.7 do 5.6 miljn. Zdynamie pożyczki terminowe podniosły się z 64.6 do 71.9 miljn. zł.

Kredyty w bankach akcyjnych spadły z 602.6 do 589.8 miljn. zł., z czego dyskonto weksli (bez redyskonta) 216.1 do 206.7 miljn. i otwarty kredyt z 343.3 do 334.9 miljn. zł.; natomiast pożyczki terminowe podniosły się z 48.2 do 48.2 miljn. zł.

Kredyty w bankach komunalnych (Polski Bank Komunalny w Warszawie i Komunalny Bank Kredytowy w Warszawie) spadły z 48.8 do 39.6 miljn. zł., z czego dyskonto weksli (bez redyskonta) z 11.7 do 10.9 miljn. i otwarty kredyt z 5.8 do 5.3 miljn. zł.; jedynie pożyczki terminowe podniosły się z 32.1 do 32.1 miljn. zł.

Kredyty krótkoterminowe Centralnej Kasy Spółek Rolniczych spadły z 16.7 do 11.4 miljn., z czego dyskonto weksli z 5.6 do 4.1 miljn., otwarty kredyt z 3 do 2 miljn., i pożyczki terminowe z 7.1 do 5.3 miliona złotych.

Łódź w poszukiwaniu gotówki

Ożywiony ruch na rynku dyskontowym

Pod koniec bieżącego miesiąca zanotowano na tutejszym rynku poważny wzrost zapotrzebowania na gotówkę, tem niemniej ultimo miesiąca przejść bez większych wstrząsów.

Materiał wekslowy pierwszorzędnny był w dniach ostatnich bardzo chętnie przez dyskonterów prywatnych realizowany, wobec jednakże braku materiału tego na rynku, obroty były niewielkie, przyczem stopa dyskontowa kształtowała się przy realizacji tego materiału w granicach od 10 do 11 procent pro anno.

Materiał wekslowy drugorzędny dyskontowany był bardzo ostrożnie, przy stopie od 1,50 do 1,75, a nawet do 2 procent w stosunku miesięcznym.

Zwiększyła się ostatnio podaż materiału wekslowego, tak zw. finansowego, a więc wystawianego przez osoby fikcyjne na zlecenie firm, względnie osób pragnących zdobyć gotówkę; weksle takie realizowane były w wyjątkowych jedynie wypadkach, przy stopie od 2, do 2,5 a nawet do 3 procent w stosunku miesięcznym.

Utrzymana tendencja na rynkach pieniężnych

Małe różnice przy małych obrotach

Na giełdach pieniężnych panował wczoraj zupełny spokój przy minimalnych tylko różnicach kursowych. Tak więc na giełdzie warszawskiej dewiza na Londyn zwykła o 1 procent do 26.30, kabeł na Nowy Jork o 7/8 punkta do 5.29 i 1/8 i dewiza na Amsterdam o 10 punktów do 385.15. Natomiast dewiza na Zurych nadal miała tendencję słabszą i zniżkowała o 5 punktów do 172.60.

Rynek łódzki notowań nie zmienił i dokonywał obrotów po kursie: funt —

sprzedaż 26.30, kupno 26.20, dolar 5.26 — 5.24, dolar złoty — 9.05 — 9.03, marka niemiecka 1.66 — 1.65.

Bank Polski natomiast podniósł cenę funta o 2 punkty do 26.15, cenę dolara pozostawiając na poziomie 5.24, 5.25 i 5.27.

Papiery wartościowe również miały tendencję utrzymaną. Notowano: pożycz. stabilizacyjna — sprzedaż 63.50, kupno 63.00, dolarówka 54.00 — 53.00, pożycz. budowlana 41.50 — 41.00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi 51.50 — 51.00.

Giełda pieniężna

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie obroty były zwiększone, przy tendencji mocniejszej. Kursy dewiz notowano: Amsterdam 388.15 (+10), Belgia 89.10 (+2), Berlin 212.70 (+10), Londyn 26.30 (+1), Nowy Jork 5.29.13 (+1), Nowy Jork-kabeł 5.29.25 (+1), Paryż 34.99 (+1), Pfaga 21.95, Sztokholm 135.55, Szwajcaria 172.60 (+5). Ponadto zawarto drobną transakcję dewizami na Medjolan po 43.40 (+10), a za dewizy na Gdańsk żądano po 98.50. W obrotach prywatnych: marka niemiecka 164.50 (-50), szyling austriacki 100.25 (-25), korona czeńska 20.75 (-10), frank francuski 34.95, frank szwajcarski 172.30, liry włoskie 37.25, funt angielski 26.28 (-1), funty tureckie 4, leje rumuńskie 2.96 dolar gotówkowy 5.27.25, dolar złoty 9.03 (+0.75), rubel złoty 4.70, rubel srebrny 1.83, bilon 0.84. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe po 5.25.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja w dalszym ciągu utrzymana, przy zwiększonych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 92—92.50—92.25 (-25), Cukier 34.75, Starachowice 33.80 (+5). Transakcje dokonane, a nienotowane zawarto akcjami: Lilpopa 9.10, Ostrowiec 15, Haberbusch 36 (-10).

PAPIERY PROCENTOWE. Na rynku papie-

rów procentowych zarówno państwowych jak i prywatnych panowała tendencja niejednolita. Obroty były zwiększone, przyczem koncentrowały się głównie przy 7 proc. stabilizacyjnej, 5 proc. konwersyjnej i 5 proc. l. z. Warszawy z 1933 r. Notowano: 3 proc. budowlana 40.75 (-25), 4 proc. dolarowa 53 (-15), 5 proc. konwersyjna 67.50—67.40—67.50 (+10), 5 proc. kolejowa 60 (-50), 6 proc. dolarowa 81.50, 7 proc. stabilizacyjna 63.63—63.38—63.75 (+12), odcinki po 500 dol 64 (+25), odcinki po 100 dol 68, 8 proc. oblig. budowlane B. G. K. I em. 93, 4 proc. ziemskie 47 (-25), 4 i pół proc. Warszawy 67 (-175), 5 proc. Warszawy nowe 57.13—57.75—57.50 (+50). Transakcje dokonane a nienotowane: 4 proc. inwest. zwykła 110, 8 proc. dillonowska 90.50 (+50), 7 proc. śląska dol. 71.25—71, 7 proc. warszawska dol. 70, 3 proc. państwowa renta ziemska 78.50—79 (+200), 6 proc. oblig. Warszawy z 1926 r. VIII i IX emisja 60.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolar 5.27—5.26, pożycz. budowlana 42.00—41.50, dolarówka 53.00—52.50, pożycz. inwestycyjna 109.00—108.50, pożycz. stabilizacyjna 64.00—63.50, Bank Polski 92.50—92.00. Tendencja utrzymana.

Dolar papierowy za dolara złotego

Ministerstwo skarbu Stanów Zjednoczonych A. P. wydało w dniu 26 b.m. oświadczenie, na mocy którego za złote amerykańskie (Federal Reserve Banks) będą odtąd przyznawane tylko równowartość w obecnych dolarach obiegowych po kursie jeden za jeden.

Innymi słowy posiadacz dziesięciu amerykańskiej monety złotej może wzamianować w Nowym Jorku tylko siedem dolarów papierowych.

Niemcy zwiększają eksport do Polski

Ogłoszona ostatnio statystyka handlu zagranicznego Niemiec zawiera cyfry, dotyczące obrotów handlowych z Polską w pierwszym półroczu b.r. Według tych danych wymiana handlowa we wspomnianym okresie wykazuje wzrost w porównaniu z pierwszym półroczem r. ub.

Ogólna wartość przywozu towarów polskich do Niemiec w ciągu pierwszych 6-ciu miesięcy 1936 r. wyniosła 40.500 tys. RM wobec 39.546 tys. RM. w analogicznym okresie 1934 r., ogólna wartość wywozu niemieckiego do Polski 29.535 tys. RM wobec 23.935 tys. RM.

Wobec tego, że wzrost eksportu niemieckiego do Polski był większy, niż wzrost importu z Polski, ujemne saldo obrotów zmniejszyło się z 15.611 tys. RM. do 10.945 tys. RM.

Projekt podwyżek celnego od kapeluszy i dzieł

Prasa angielska donosi, że Doradcomu Komitetowi Celnemu przedłożono wniosek o podwyższenie cła na kapelusze i odzież damską. Jest rzeczą uciążliwą, czy wniosek ten zostanie uwzględniony, ponieważ min. handlu w Brytanji nie ogłosiło dotąd ani wniosku, ani wyniku badań.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbożowej - towarowej notowano: żyto 12.75—12.70, pszenica 17.50—18.00, jęczmień 13.00—13.50, owies jednolity 14.00—14.50, owies zbierany 14.50—14.00, mąka żytnia 1) 19.00—20.00, mąka żytnia 2) 20.00—21.00, mąka pszena 29.50—31.50, mąka żytnia 8.00—8.25, otręby pszenne 7.75—8.00, otręby pszenne grube 8.00—8.25, rzenak 34.00—35.00, groch Victoria 26.50—28.50, makuch 16.00—17.00, makuch rzepakowy 14.00—15.00, mak niebieski 44.00—46.00, śróć soya 19.25—20.50.

W sobotę o godz. 9 wiecz:
OTWARCIE
GRUNTOWNYM REMONCIE

„SALI MALINOWEJ”

przy „GRAND HOTELU”
W dni powszednie **FIVE O’CLOCKI** z PEŁNYM PROGRAMEM
po zł. 1.20 od godz. 6 do 8 wiecz.

UNDURKI i PŁASZCZE SZKOLNE
polecę **L. WALDMAN**

NOWOOTWORZONY MAGAZYN
LEGJONÓW 19
(Zielona)
CENY NISKIE!

TAPETY

KUPISZ NAJ-TANIEJ w firmie **J. FUTERMAN**
PIOTRKOWSKA 54, tel. 106-54
Nadeszły ostatnie nowości!

PRYWATNA Szkoła Powszechna i Gimnazjum Męskie

Zgromadzenia Kupców m. Łodzi
w Łodzi ul. Prez. Narutowicza 68

Zawiadamiają, iż sekretariat przyjmuje zapisy nowych kandydatów do wszystkich klas codziennie od godziny 9-ej do 14-ej.

Egzaminy wstępne odbywać się będą w dniach 3, 4 i 5 września o godzinie 4-ej po południu.

Szkoła rozporządza kilkunastoma miejscami ulgowymi
Dyrektor
Antoni Idźkowski.

Z prawami gimnazjów państwowych Szkoła powszechna i GIMNAZJUM ŻEŃSKIE ul. JASZUNSKIEJ-ZELIGMANOWEJ w ŁODZI

Tel. 168-82 Południowa 18 Tel. 168-82
Zapisy przyjmuje Sekretariat codziennie w godz. od 10 do 14 i od 17 do 19-tej.

Prywatna Szkoła Powszechna Męska i Gimnazjum Męskie z prawami gimnazjów państwowych ul. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Techn. wśród Żydów w Łodzi

POMORSKA 46-48, tel. 106-64.
Kancelaria przyjmuje zgłoszenia kandydatów na nowy rok szkolny w godz. 9-14.

Wzrost w Szkole Powszechniej wynosi 15 zł. miesięcznie.
Egzaminy rozpoczną się 3 września.

Przedsiębiorstwo rozpoczyna się 3 września o godz. 10 rano.

Przedszkole i 7 kl. Prywatna Szkoła Powszechna „Nauka i Wychowanie”

w Łodzi, ul. PIŁSUDSKIEGO 62
Zapisy uczniów przyjmuje kancelaria szkoły codziennie od 10 do 18 do 20-ej. — Oplata przystępna.

Z PEŁNEMI PRAWAMI GIMNAZJÓW PAŃSTWOWYCH KATEGORIA A Gimnazjum Żeńskie i Szkoła Powszechna Żeńska ul. WÓLCZAŃSKA 23 Tel. 214-27

Zapisy nowostępujących uczennic przyjmuje kancelaria codziennie w godzinach od 9 do 2 i od 4 do 6-ej.

Marji Hochsteinowej
początek zajęć dnia 3 września o g. 10 rano

Centralna lecznica zębów PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY W ŁODZI przy ul. Piotrkowskiej Nr. 164, tel. 127-83

Przyjmuje: od 9 r. do 8 wiecz. w niedziele i święta od 10-1-ej. Własne laboratorium zębów sztucznych. Rentgen.
Ceny znacznie niższe. Lek.-dent. ZADZIEWICZ.

Lekarz-Dentysta ul. GDAŃSKA 26a, Przyjmuje od 10-7 w.

ZNANY PENS. „ATLAS”
CLARNECKA GÓRA
Widzcie OTWARTY przez CAŁE ŚWIĘTA ŻYDOWSKIE.
Poządane najpierw zawiadomić o przyjeździe.
Obsługa pierwszorzędna.
Ceny umiarkowane.

DR. MED. **M. Maślanka** CHOR. NERWOWE I PSYCHICZNE Sienkiewicza 31 tel. 147-72. powrócił

Stenografistka- maszynistka

biegła i tania POSZUKIWANA
Szczegółowe oferty składać: skrzynka pocztowa 411.

Prywatne Gimnazjum Męskie i Szkoła Powszechna

I. KACENELSONA

w ŁODZI, ul. ZAWADZKA 43, tel. 151-79
Zgłoszenia nowostępujących przyjmuje sekretariat w godz. 10-14 i 17-19.
Do przedszkola przyjmuje się dzieci od 4-let.

Dr. Jan Polak

CHOROBY WEWNĘTRZNE I ALLERGICZNE.
Gabinet Elektro i światłolecznicy.
ul. NAWROT Nr. 7
Tel. 164-21.
godz. przyjęć 5-7.

DOKTOR H. SZUMACHER

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
Piotrkowska 56
tel. 148-62.
Od 9-1, od 5-9 pp.,
w niedziele i święta od 10-1.

ORYGINALNE PROSZKI
„MIGRENO-
NERVOSIN”
R.M.S.W. 115199
ZNAK FABR.
z **KOGUTKIEM**
SA ŚRODKIEM
KOJĄCYM BÓLE
ZASTOJOWANIE:
BÓLE GŁOWY
MIGRENA, NEURALGIA
BÓLE ZĘBÓW
GRYPY, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE: ARTRETYCZNE,
STAWOWE, MÓSTNE I T.P.
ZĄDZICIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
ZE ZN. FABR. **KOGUTEK**
SPRZEDAJA APTEKI

Dr. MED. **S. Kantor**

Specj. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH.
PIOTRKOWSKA 90
Telef. 129-45.
Przyjmuje od 8-2 i od 6-9 wiecz.
w niedziele i święta od 8-2 po poł.

DOKTOR **TREPMAN**

specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopłucowych.
Zawadzka 6 fr. II piętro
tel. 234-12
8-12, 2-4, 6-9 wiecz.
W niedziele i święta od 8-1 pp.

Dr. Reicher

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
Południowa 28. Tel. 201-93
przyjmuje od 8-11 rano i od 5-8 wiecz. w niedziele i święta od 9-1.

DR. MED. **Jakobson**

CHIRURG POWRÓCIŁ
Spec. chirurgja kostna.
Dr. Sterlinga 22
(Nowo-Targowa) tel. 174-42.

„Czystość”

przyjmuje cyklowanie, drutowanie, lutowanie i szlifowanie bluz. po
Czystzenie szyb
Piotrkowska 44, telefon 167-45

Dr. ROJTER

chor. skóry, włosów i weneryczne
NARUTOWICZA 24
8-1, 3-8 wiecz.
Tel. 262-61.

DR. MED. M. TAUBENHAUS

AKUSZER-GINEKOLOG
Zgierska 11,
tel. 246-09.
Przyjmuje od 8-10 rano i 4-8 pp.

PRACOWNIA LEKARSKA d-ra med. R. Ściesińskiej

bakterjologa
d-ra med. K. Ściesińskiego
histopatologa
OBECNIE
ul. Piotrkowska 164 tel. 207-12

DR. MED. **Al. Kopełowski**

POWRÓCIŁ
Gdańska 37
tel. 232-55
przyjmuje od 7-8-ej wiecz.

Lek. dent. **H. Lewita-Fuchs**

Piotrkowska 50
powróciła
przyjmuje od 11-1 i 3-6

LEKARZ-DENTYSTA **R. Krzepicka**

POMORSKA 30
tel. 206-53
powróciła

Dr. J. Szreiber

CHIRURG POWRÓCIŁ
Narutowicza 9
Telef. 122-95,
przyjmuje od 1-2 i od 6-8 wiecz. „Republiki” pod „Rabiecin”.

BIURO DZIENNIKÓW I OGŁOSZEŃ „PROMIEN”

ŁÓDŹ, ANDRZEJA 2, (dawniej Piotrkowska 81)
TEL. 112-98.

Przyjmuje na rok 1935 wszelkie zlecenia P. T. Czytelników na prenumeratę czasopism i dzienników miejscowych i krajowych oraz na francuskie i angielskie.
Tamże ogłoszenia do wszystkich pism krajowych po cenach redakcyjnych. 50-4

Okazja!!!

SKLEP galanteryjny z urządzeniem lub sam towar **SPRZEDAM** b. tanio byle zaraz. Powód warunki rodzinne. Wiadomość w Administracji „Expressu” pod „Okazja”.

SZYJE WYKWINTNIE BIELIZNĘ MĘSKĄ
po cenach bardzo niskich.
Przyjmuję również wszelkie reperacje
ul. 6-go Sierpnia 76
m. 16, III p.

DRÓBNE ogłoszenia w „Republice” są najlepszym i najtańszym środkiem zrekreacji zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomości lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazjanie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki”.

WYŚWIETLANIE RYSUNKÓW technicznych
PLANÓW budowlanych
na popielach światłoczułych
pozytywnych i negatywnych
z wyjątkiem
zakład. kłuz reklamowych
telefon 111-72
R. Borkenhagen 102a

Tekla Abkinówna

PIANISTKA - PEDAGOG
wznowiła lekcje gry fortepianowej.
Warunki b. przystępne.
ul. BEDNARSKA Nr. 24.
Blok I kl. 4, m. 45; tel. 241-35 (od 3-5-ej)

KAPELUSZE DAMSKIE
na sezon letni
polecę Salon Mód
„HELENA”
Zawadzka 9
Wejście p. bramę

OKAZJINIE do sprzedania piękna willa murowana, piętrowa, 12 pokoi, wraz z morgowym ogrodem warzywno-owocowym i zabudowaniami gospodarczymi w Rabieniu 9 kilometrów od Łodzi. Cena b. niska. Poważni refleksanci zechcą składać oferty do adm. „Republiki” pod „Rabiecin”.

Spółeczne Polskie Pryw. Gimnazjum Męskie i Szkoła Powszechna

w Łodzi, Pomorska 105, tel. 132-18

Podania przyjmuje i informacji udziela kancelarja szkolna codziennie od godz. 11—13. Początek zajęć we wtorek, dnia 3 września, o godz. 9.

CASINO

Dziś premjera!

Pocz. o 12-ej.

Niezwykła opowieść o walce człowieka z groźnymi potworami oceanów

w czolowej roli niezrównany

EDWARD G. ROBINSON

Film ze względu na wybitną wartość artystyczną i niezwykle interesującą treść został dozwolony dla młodzieży.

PORANKI od 80 GR.

LEKARZ - DENTYSTA

B. NUSBAUMOWA

przyjmuje od 10—1 i od 6—8 po poł.

Piotrkowska 51
telef. 121-23

Pracownia Ręcznych Robót

PIOTRKOWSKA 90, tel. 155-99
JUŻ CZYNNA

Dyplomowana pielęgniarka

ŁÓDŹ, Narutowicza 6, m. 6

Tel. 151-72.

Wykonywa zabiegi w zakresie pielęgniarstwa wchodzące: zastrzyki, bańki, piłkawy i opatrunki chirurgiczne.

Po 1.000.000 zł.

tylko do kolektury

KURT WYTRZYC

Łódź, Piotrkowska 141 i 11-go Listopada 37-a. P. K. O. 68426.

POKÓJ umeblowany

DO WYNAJĘCIA.

Nawot 2, front — II piętro, m. 31.

Telefon.

FRANKI

story, kapy i obrusy od najmniejszych do największych po cenach niższych wykonuje Pracownia Ręcznych Robót Piotrkowska 90, tel. 155-99

Do akt Nr. 1818/35.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 15-go, urzędujący w m. Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 132, na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 2 października 1935 r. od godziny 11-ej rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Łodzi Nr. 9, odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości mieszkalnej, składającej się z placu o ogólnej powierzchni 1679 mtr. kw. oraz zabudowań mieszkalnych i gospodarczych, muru frontowego pod rozpoczęty budynek, sięgającego do 1-go piętra, oraz 15 drzewek, położonej w Aleksandrowie, przy ul. 11-go Listopada Nr. pol. 9, hip. Nr. 97, rep. hip. Nr. 103, w powiecie i województwie łódzkim, która stanowi własność Towarzystwa Straży Ogniovej Ochotniczej w Aleksandrowie. Nieruchomość ta ma urządzoną księgę hipoteczną w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, w zastawie ani w dzierżawie nie znajduje się, zostanie sprzedana w całości.

Powyzsza nieruchomość została oszacowana na kwotę zł. 35.600.— Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty zł. 28.500.—

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rekwizyt w gotówce w kwocie zł. 3.860.—, albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że pła wa osób trzecich nie będą przeszkodą do egzekucji i przysądzeniu własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Łódź, dn. 26 sierpnia 1935 r.

w/z. Komornik:

(—) ANTONI MRÓZ.

Kupno i sprzedaż

WOZKI dziecięce, wyzmaczki po cenach fabrycznych poleca M. Jacobi, Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

MOTOCYKL z przyczepką firmy Motosacoch sprzedam. Piotrkowska 61, Krzemieński, tel. 189-59.

SKLEP spożywczo - tytoniowy sprzedam b. tanio, byle zaraz. Piaseczna 12.

GABINET mieszkalny w dobrym stanie, kupię. Oferty sub. „Okazyjnie”.

ROLWAGE nową sprzedam, mocna pojedynkę, lekką parokonną. Chłodna 7 róg Marysińskiej.

SZUKAM do kupna dom lub pół domu Oferty z podaniem ceny pod „Obcy 2”

MOTOCYKL z przyczepką w dobrym stanie firmy A. C. E. korzystnie do sprzedania. Pomorska 154, Morgenweg 1

ZAWIADOMIENIE

Prywatne Gimnazjum Kupieckie „Przyszłość” KLARY WOLFSONOWEJ

ZAWADZKA 1, tel. 207-86

zostaje otwarte w roku 1935/6

Języki: angielski, niemiecki i hebrajski (łacina nieobowiązkowa)

„Świat dziecięcy”

Nowoczesna szkoła powszechna i wzorowe przedszkole.

Zapisy od wtorku 20 b. m. w kancelarji szkoły

Prywatne Kursy Handlowe I. MANTINBANDA

w Łodzi, ul. PRZEJAZD 12. Tel. 157-91

Wykłady rozpoczną się 3 WRZEŚNIA 1935 r.

o godz. 7 wiecz.

Zapisy przyjmuje Kancelarja kursów codziennie od godz. 11—1 i od 4—8 w

Kierownik kursów I. MANTINBAND.

Czem w budzecie jest kontrola Tem dla zdrowia bywa „OLLA”!

MASZYNE do pisania używaną w niezłym stanie b. tanio sprzedam. Dozwać się w Administracji Republiki

TANIA SPRZEDAŻ nowoczesnych mebli na dogodnych warunkach, Łódź, 6-go Sierpnia 2 (róg Piotrkowskiej).

11/9

RUTYNOWANA NAUCZYCIELKA muzyki (moskiewskie konserwatorium) UDZIELA LEKCJI GRZYFO RTEPIA NOWEJ oraz francuskiego po kilkunastu latach pobycie w Paryżu. G. Hurwicz - Sztyllerowa, Lipowa 36, m. 15.

MIESZKANIA 1, 2 i 3 pokojowe oraz duży sklep z wszelkimi wygodami. Gaz, elektryczność, łazienka. Czynsz niski. Park miejski pośród bloków. Wiadomość: Administracja Nieruchomości Z. U. S., ul. Bednarska Nr. 24, Tel. 181-05. Dojazd tramwajami 4 i 11.

KOMFORTOWE świeżo wyremontowane mieszkanie 5 i 6-ciu pokojowe, hol, centralne ogrzewanie, boiler, różne szafy, oraz 3 pokoje z wszelkimi wygodami do wynajęcia przy ul. Narutowicza obok Placu Dąbrowskiego, tel. 153-55.

PRZYJME uczniów na całe utrzymanie wraz z mieszkaniem z wygodami od zaraz, po niskiej cenie, ulica Południowa 90, m. 15.

DO WYNAJĘCIA pojedyncze pokoje, pokój z kuchnią, Sienkiewicza 67.

3 POKOJE z kuchnią, Gdańska 38.

SALA fabryczna 650 kw. mtr. Kątna 5

POKÓJ dwuokienny, wygody, telefon, z meblami (bez) do wynajęcia. Pomorska 30, m. 2.

POKÓJ umeblowany, frontowy, słoneczny, II p. przy b. cichej rodzinie do wynajęcia. Kościuszki 13, m. 12.

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany, ciepły, wygody, telefon, dla jednej osoby. Narutowicza 47, m. 12a.

DUŻY elegancki pokój, wygody, telefon, oddanym solidnej osobie. Żwirki (Karola) 8, m. 4.

6-ciu POKOJOWE mieszkanie komfortowe w centrum miasta z centralnym (lokalnym) ogrzewaniem. Wiadomość, tel. 153-55

PRZYJME ucznia, učenje na stancję, staranna opieka, pomoc w nauce, ulica Andrzeja 45/8, tel. 168-77.

4 POKOJE z kuchnią wyremontowane od zaraz do wynajęcia, Orla 23 kwartałnie 280 zł. Tel. 111-60.

2 i 5 izbowe lokale frontowe, handlowe do wynajęcia. Narutowicza 44 i Pirmawicza 15.

POTRZEBNE robotnice do szydełkowania wełny. Wiadomość: Cegielniana 15, m. 44.

KROPLI MLEKA

MATKI!

Zapisujcie swe niemowlęta do

KROPLI MLEKA

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi jest do objęcia dla inżyniera-elektryka, na rok szkolny 1935/36, 8 godzin wykładów tygodniowo, przez cały rok szkolny przedmiotów zawodowych z zakresu elektrotechniki. Zgłoszenia osobiste w Dyrekcji Szkoły, Zeromskiego 115, codziennie od 8—14.

POTRZEBNA natychmiast samodzielna buchalterka i korespondentka. Tylko pierwszorzędną siłę zechcą złożyć wyczerpujące oferty z podaniem referencji i warunków sub. „Skromne wymagania”.

SAMODZIELNA buchalterka izraelitka od zaraz potrzebna. Tylko rutynowana i szybkie w pracy zechcą złożyć szczegółowe oferty ze ściśle określonym żądaniem wynagrodzenia, a w miarę możliwości podać numer telefonu. — Oferty do Administracji sub. „Rutynowana”.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

W PAŃSTWOWEJ Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi wakuje posada kierownika przedalni szkolnej. Kandydaci ze studiami przynajmniej średnimi i praktyką zawodową w przedalnictwie bawelny mogą się zglaszać w Dyrekcji szkoły codziennie, w czasie od 8—14-ej, ul. Zeromskiego 115.

KINO EUROPA

Narutowicza 20

Początek 12, 2, 4, 6, 8 i 10

Dziś uroczyste otwarcie sezonu 1935-36 r.

NAJWIĘKSZA PREMERA w dziejach kinematografji

Niezwykła wladczyni ekranu

w milionowym arcydziele wytwórni „PARAMOUNT”

KAPRY HISZPAŃSKIE

reż. genialnego Józefa Sternberga

Nadprogram:

Rewelacyjna groteska rysunkowo-plastyczna

„Pieśń Piasek”

Nagrodzona złotym medalem na międzynarodowym festiwalu filmowym w Wenecji w sierpniu 1935 roku

ZAMIENIAM stare odbiorniki baterii i sieciowe za małą dopłatą na nowe, wszelkie reperacje i ładowanie akumulatorów od 50 gr. „SELEK” Piotrkowska 17 (w podwórzu) tel. 264-01. Warsztat reperacyjny na os. scy.

250. WYJEJŻDZAM w niedzielę, niedaleko. Gdzie będę zawia domię. Daj znać do niedzieli. Pozdrawiam

KRAWCZYNI wykwalifikowana i doświadczona, poszukuje pracowni. Posiada własne mieszkanie. Oferty sub. „do Republiki”.

PRZYBLAKAŁ się pies, wyjeździł w sierść długą, ogon puszysty, wy właściciel odebrać może za tem kosztów od g. 8 do g. 12. Zbory Pabjanicka, ul. Polnej 11, Zbory

PRZYBLAKAŁ się pies Buidog, zółte od odebrania Zórawa Nr. 1, za zwrotem kosztów.

PRZYBLAKAŁ się pies rasy buldog, odebrać go można za zwrotem kosztów. Cyganka, ul. Szeroka Nr. 1, Urbanika.

IZRAEL BIMKA, Brzeziny, ul. Stawowa 8, zagubił świadectwo przynależności do kategorii 4-ej.

HASKIELEWICZ CHAJA, zagubił świadectwo przynależności do kategorii 4-ej, zamieszkała Łódź przy ul. Marynarskiej nr. 5.

MISS MARY udziela angielskiego, francuskiego, niemieckiego, przystępnie metoda, wyjeżdżającym na studia, łatwa wszelka korespondencja. Piotrkowska 24, m. 7.

Rozmaite

PROF. G. BAUMGARTEN przeprowadził się na ulicę Narutowicza Nr. 39, Tel. 224-50.

FOTOGRAFJE dla Ubezpieczalni Społecznej wykonują Zakłady Fotograficzne „Sztuka”, Zamenhoła 1, „Salon d'Art” 11 Listopada 2. Ceny przystępne. 31

Posady

POTRZEBNE robotnice do szydełkowania wełny. Wiadomość: Cegielniana 15, m. 44.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć: dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 136-56; dział sportowy: 136-44; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia: 136-44; sekretariat nocny 136-43. Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24 — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-143.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”

w Łodzi zł. 4.—, za odnośnienie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika” i „Express” w Łodzi z odnośnieniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm X 286 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm. CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajnie 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zareczynowe i zaślubnowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 150; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 120. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabularyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.